

395

Lo naixement de Jesús,

ó ls'

Pastors en Betlehem.

Drama en 5 actes y en vers,

arretjat per,

Joan Gelabert.

Handwritten text, possibly a name or title, in cursive script.

Handwritten text, possibly a name or title, in cursive script.

Handwritten text, possibly a name or title, in cursive script.

Handwritten text, possibly a name or title, in cursive script.

Handwritten text, possibly a name or title, in cursive script.

Lo naixement de Jesús
o los
Pastors en Betlhem.

—————
 —————
 —————
 —————
 —————
 —————

Drama sacro en 5 actes y en vers
arreglat al català, per
Joan Gelabert.

1867.

Personas.

S. Miguel.
 Durbel.
 Satanas
 Maria.
 Joseph.
 S. Gabriel.
 Limeon.

Eliseta.
 Borrego.
 Pato.
 Laureno.
 Silvio.
 Albano.
 Pastory.

Angels, y demonis.

General

White
Lamp
Candle
Screw
Screw
Screw
Screw
Screw

J. H. H. H.
Lamp
Candle
Screw
Screw
Screw
Screw
Screw

J. H. H. H.

F

Acte 1er

S. Miguel	Porrego	Eliseta. Maria
Luzbel	Bato	~~Eliseta~~ . Joseph
Satanas.	Laurens	Silvio. Abano

Lo teatro figura una selva llarga
ab una gran penya al fondo que a son
temps deu transformar-se en una boca
de infern, y de la qual surten los
subdits de Luzbel.

Escena 1a

Apareix Satan per lo espay mon-
tat sobre un drago ab alas que despe-
deix flamaradas de foc per la boca.

Sat: Ah de cixa obscura caverna
y tenebrosa manssió
ahont no penetran ja may
los clars y purs raigs del sol;
ahont teneu fixa morada

lo frenesi y lo rencor,
lo desconsol y amargura!
Oh vosaltres moradors,
condempnats a pena eterna

per la altiva presumpció
de volgué a deu iguala nos
y fernos a ell superiors,

obriu a ma rouca veu,

obriu ja sens dilació

eixas broncepadas portas

que guardan lo eternal foc!

Y tu que tant vast imperi

com a sobera senyor

governas, surt al moment;

y escoltant los meus clamors,

procura regar y apret

cont vastar prompte l' furor

Prescott, No

5
que se confusa en ta ruina
y nos amenaça a tots.

Escena 2^a

escotillo

Satan y Luzbel, que surt per un escotillo.

Luz = Satan, perque ab veus de espant
de temor y desconsol
me cridas a ta presencia
perturbant lo meu repos?
i quin perill nos amenaça
per moure tal alborot?

Sat = lo mes terrible y mes gran!
si tots los passats res sou
si ls comparas ab aquest.
Quant desde l'alta mansio
de Dew, forem despenyats
a eixa caverna de foch,
nostre orgull e independencia

conservàren ab valor.

Tu ocupas ab magestat
un trono, y guardas en torn
de les vasalls, un exercit
indomable y poderos,

que tas ordres obeixeren
ab la mes gran sumissio.

Pero aqueix trono y vasalls
de eix imperi lo esplendor,
i que t'perveixen si has de veurel
oh vergonya! oh humiliacio!

vendit, confos, abatut,
hasta arribar; oh dolor!

al estrem de que una dona
ab ademan valeros

de sa planta impura l'sello
estampi en ton altiu front?

Dur- Com?... Que gomas preferir?

sera irritat, oh furors!

tot quant Daniel e Jaies
prediqueren sobre això?

Sat= Si, no dubtis ja, durzel,
sera es la victoria!

Luz=

Oh, no!

no sera, perque en ma rabia
donant curs als meus rencors,
desafiant la activa sang
del cel, de deu y de tots,
ofegare aqueixa dona
dintre del maternal cos!

Remissica

Sat= No, durzel; en va ho intentas;

sera inutil ton furor
per evitar los perills
que temim ja tant aprop.

Luz= Con que tant ocult, oh rabia!
esta aquest secret odiós?

Set tan pob trista incertitud,
dustes, recels y temors,
en mon viatge dilatat
he adquirit: un tenebrós
un tenebrós vel, oculta aqueixa dona
cubrintla al nostre furor.

(Mística d'ins)
Un arambros prodigiós
escolltu, mortals, oiu;
Lo pare etern disposa
entregar nos a son fill.

Act.

Luz = Calerosos capitans
del infern graus campeons,
vostres que de eix imperi
ab indomable valor
defenséu las altes glórias,
pertin a la hum del nou.

(Se sent un gran remor: se oia la
pena despedint flamas y sorten tots.)

Ab velocitat corrent
la part que vos toca en port

4
de aqueix Terragues hemisferi,
valents y atrevits com sou,
procuren aqueix misteris
penetrar ab desicio.

~~Y tu Sltan valeros,~~
Apuren tots los recursos
de vostre imaginacio
per esterminal cisa dona
que nos amenassa a tots.

Aqueixos son nos deserts;
y tu Sltan valeros
sepit lo teu poder tant gran,
fes cumplir lo que dispos
te ton valent capita.

musica

Guerra sangrent, destruccio
a tota la rassa humana
sens distincio de colors,
hasta mira aqueixa dona
que nostra rabia promou
comfora y esterminalada
de nostres mans al furor.

Sat= Prompte la veurás despull
de nostre sangrent rencor.

Luz= Guerra contra aqueixa dona
que amenassa nostre gloria.

Alarma, amichs, que algun dia
cantarem nostre victoria.

Múncia

Guerra, guerra, destructora Dict.

(acabat lo cant seu van tots per distictas pars.)

Bosch curt.

Escena 3a

Luzbel, Satán y Niquel.

Luz= Peto l' poder eternal;
pues prompte de rabia arnat
teus de veurent destróiet
per mon poder infernal.

Nig= Luzbel, tou atreviment
castigaré en nom de deu:
no aixís blasoni ta veu
adamaunt mon venciment.

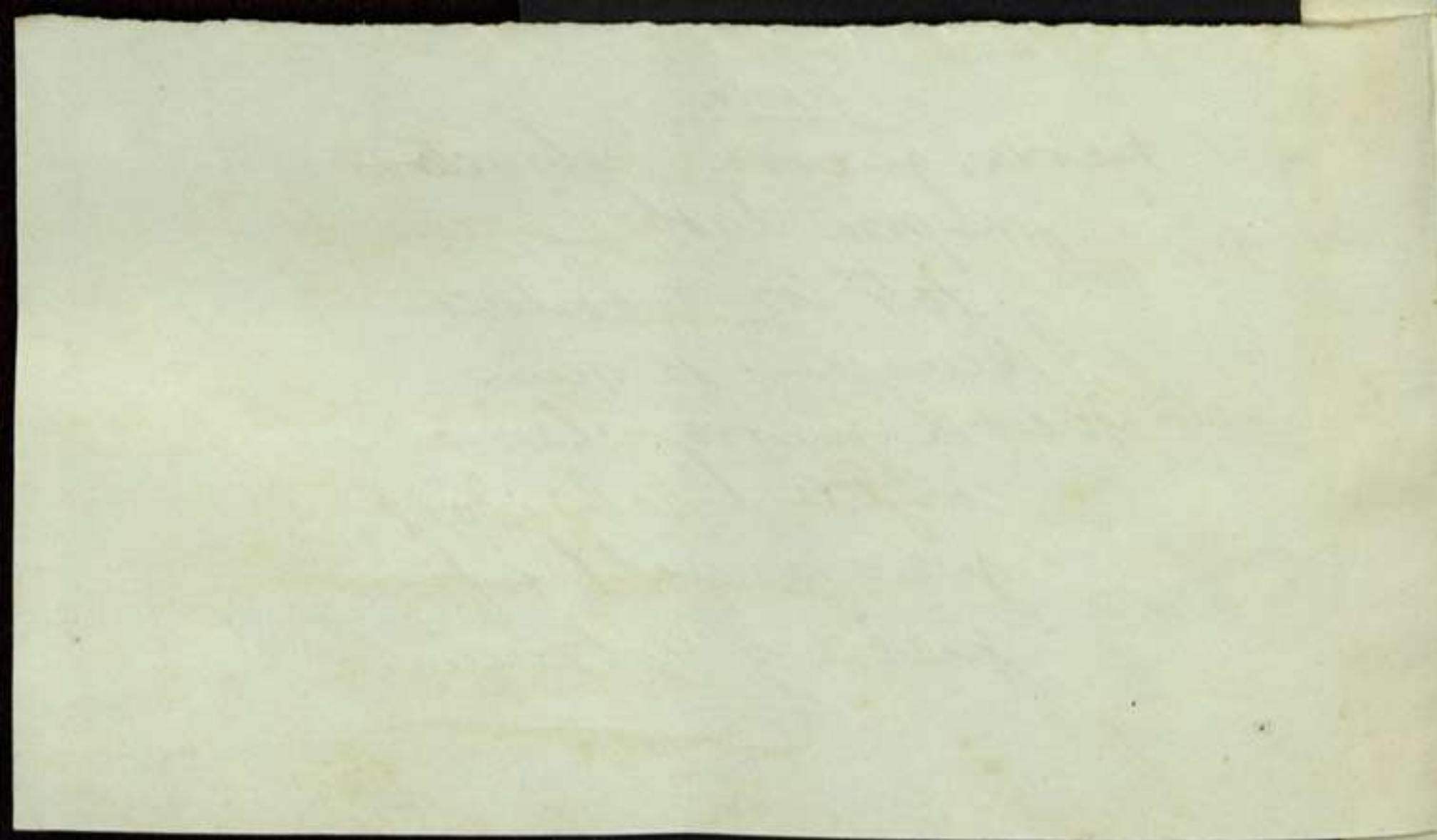

Música

Guerra, guerra, destructora
proposa Dupbel
y tota los seus subdits
secundan sa veu.

Guerra, guerra claman
contra l' salvador;
guerra vol l' infern,
guerra y destrucció.

8
Jo admito aquet desafi,
y en disputa literaria
será ta fortuna varia,
y ton orgull de vario.

Y si ab armes me provocas
la defensa en la ma tinch,
per tant Durbel te previnch
que son tas forces molt pocas.
Dur: No esculleixo ara lo acer,

perque en aquesta ocasió
las letras y la raho
satisfarían per enter.

Molt breument te argüiré
encontra ~~de~~ aquet fonament
y al rebatre t'argument
raho convincent daré.

Dar vida al home y no a mi
es manifesta injusticia,
que proba als la malicia
del deu que ho dispos així.

90

1° 2° Dominaat per sa apetencia
for o no for enganat,
menja del arbre privat
faltant ~~al~~ ^{l'home} a la obediencia.

2° Jo m'vaig voler igualar
a deu ja sou res divi,
mes ell va fallar aqui
a un precepte singular.

3° 3° per lo tant estem iguals;
culpa mortal fou ~~Maculpa~~
la seva, no admet disculpa,
y aixis las dos sou mortals.

Si ell conseguix venturos
de sa malicia l'perdo
no trobo en deu cap raho
per judicars aixi ls dos.
Diris en ell se cont radu:
hego aqueixas profecias
son humanas fantasias
del profeta que las diu.

luego la raho es evident,
que ha de viures sepultat
l'home per sempre en peccat
ya mas ordres obedient.

Con que en aquest de sapio
y ~~salon~~ disputa literaria,
ta fortuna sera varia
y ton orgull devario.

Niquid ~~ta~~ ^{gloriosis} ~~reus~~ que m'has convenit;
mes que entenguis es precis
que abogant per l'home aixis
has de quedar abatut.

Tu pretens deixar probat
que las dos culpas mortals
varen ser en tot iguals,
y aixis es nega la veritat.

Y concedint que aixi fos,
i tot aixis que probaria?
que deu donar no voldria
benefici igual a ls dos.

En tu nasque' nos contrari
aqueixa arrogant protervia
y ta mateixa soberbia
te despenya, temerari.

Mes l'home semblant peccat
va cometre's solament,
seduhit per tu vilment,
pung per tu feu enganat.

Y aixis pot aquet senyo
sens que tu l'tachis de injust
al home dona aquet gust,
castigant ta presumpcio.

Luogo en aquet desafio
y disputa literaria
fon ta fortuna molt varia
y ton orgull desvaris.

Satan = Calla, Miguel; y no tant
proclami ta ven victoria
que no es raho perentoria
eixa resposta arrogant.

Si Deu se mostra clement

10

donant al home aquest gust,
i no proba això que es injust
y ab son obra inconsement?
Així que vege prostrat
l'home, digue tot seguit
que estava ja arrepenit
perque l'havia criat.

"Se borraré de la terra"

Digue ab gran furia y orgull
y terribles viudessells
de nos elements de guerra.

Dos impossibles dedueix

de eixa sentència ma astúcia,
y has de veure tens argücia
si mon ingení ls' reduheix.

La paraula que Deu para
es de eterna permanencia,
y tota sa consistencia
com a terra se suposa.

Conque si ell ara revoca
la sentència que ha donat
may pot quedar consignat
lo que digué per sa boca.

Això es discurs infalible
que demostra clarament,
que deu vol fer igualment
un impossible, possible.

Segons eixa descripció,

se troba un engany notable,

perque sent deu inmutable

se li troba mutació.

Y aixis diré com Lurzel

de que aqueixas profecias

son humanas fantasias

de Ysaías y Daniel.

Ayde-hotes aqueixas rahons

son fillas de ta ignorancia

pres demostren la arrogancia

de tas malas intencions.

Quant lo legista Moises
 Va escriure que aixó faria
 Deu, si l'home l'ofenia,
 aixó s'va entendre no me
 ab qui faltes a la ley:
 que l' qui acata son precepte
 y a sas ordres ven subjecte
 troba a sas faltes remey.
 ¿ pots tu negar inconstant
 que totas eixas virtuts
 son tant sols similituts
 que l' presentan sempre gran?
 Com que ab tal disertacio
 ton engany si que es notable,
 puig queda Deu admirable
 sensombra de mutacio.
 Per tant, rendius atrevits
 ls dos a impuls de ma ven
 mireu en mi l' bras de Deu
 que vos tira a nos pens rendits.

(cantent los dos desplomats)

musica

^{Canal dels} Victoria claman los cels
perque ja ha vençut Miguel
deixant rendit a Dus bel et.
a pesar de sos desvels.

1. Miguel: perque vegeu, insensats,
del gran poder que usa l'cel
y ab tanta facilitat
frusta vostre pensament,
liures vos deixo a los dos
perque al moment apresteu,
totas las furias que habitau
en los profundos inferns,
contra de la rassa humana:
pero may vos oblideu
que la ma del Criador
en sa defensa veureu. (ven va)
Escena II^a
Dus bel y tatan.

Dus: que esto que passa per mi?
mon tronó abatut...; oh sabia!
mon altiu tronó haig de veure
aixi humillat sens venjansa!..

No, no serà; que la furia
que aquí dins mon cor abrasa,
en volcan se tornaria

si lo meu rencor no estalla.

Satan= Ara Durbel lo que importa
es no perdre la confiança,
y ferli veure a Miquel
que totas las ~~accions~~ ^{emboscadas,}
se estrelhan en los rencors

que dintre nostres pits braman.

Dur= Oh, si, si! guerra cruel,
guerra sangrent y malvada
fins que la obra de Jovà
poguem veure destruada.

Dur= guerra, guerra cruel, guerra malvada
y la obra de Jovà torni a la nada.

Escena 5^a

Borck March ab chossa a la esquerda.

Borrego y Eliseta

(Borrego surt menjant natas y Eliseta
li corra l' detras volguentahi pendre.)

Elis = Camos, donà això, atrevit.

Mita que t'pego.

Porre = (ab la boca plena) Ho veureu.

Elis = te mataré.

Porre = en parlaréu.

Elis = ¿i ho ha menjat?

Porre = Bon profit.

Elis = Quant vinga en Silvio a breu,

i que hi donare, panarra?

Porre = Que? Si donas butifarra
ab una llesca de pa.

Elis = May lo menja deixas.

Porre = Ho això poch molt prudent

que no hi ha cap manament

que diga no menja ras.

Elis = que ets un ximple es cosa clara

Porre = Diga lo que vulgas, noya.

Elis = Rega ras, que ets un baboya?

Porre = Rega ras tu que ets molt rara?

Elis = Jo rara, cap de carbassa? (agafantlo pel coll)

Porre = Deixam anà que m'fas mal.

Elis = te deixo per animal.

Borre = Jo animal? així ja es massa.

~~Elia = Ja ab aquest m'havia de casa?...~~

Quant rigas la meua dona

y estigas a mi subjecte

si un jaltas may al respecte

ballarás com una mona. *(sent ademan de pegarli.)*

Elia = Can me ab tu? tot correut:

antes que ta esposa se

si no m'mato jo prime

m'mata ra l' sentiment.

Borre = Ja t' pots movi tot sequit,

cap empaitx me causará,

per que en volguen me casa

mil me voldran per marit.

Elia = Borrego, calla si s' plau.

Borre = Jo vuy calla a l' teu devant.

Elia = Donchs veteu al botavant.

Borre = Donchs no hi vaig, que no se about cau.

Escena 6^a

Dits y Laureno.

Lau = sempre vos trobo renyint.

Elia = Laureno, ell ne te la culpa.

Borre = Oatua l' mon! ja s' disculpa

y estaba cridant per vint.

Elia = tu eras qui eridaba.

Porre = Jo?

Vamos, no se com tolero...

Acents, Elia.

Elia = tu, embustero.

Lau = Eh! s'ha acabat la cuestio.

i quant vos caseu los dos

disputareu sempre aixi?

Porre = Si m'heu embustero, Si.

Elia = Jo ab aquet... prime ab un gos.

Lau = femme l'avor si vos plau
de deixa aquestas cuestions:

no m'agradan las rahons;

jo busco des dos la pau.

Porre = La pau ^{busca} ~~ta~~ o la guerra?

Lau = Porrego, son molt equiu.

Porre = Es que hi ha un refran que diu

qui mal pensa no ho esguerra.

Lau = ^{dogra veu tots pessers i iefe}
~~per~~ ~~que~~ ~~es~~ ~~me~~ ~~legat~~
de Elia eta la pernomosa.

Porre = si aquet cuidado t'apuda
per xò no passis fatich.

Lau=tal ditra no mereixeu.

Porre= y tu?

Lau= Si.

Porre= Pues allà va. (parant la al remontat)

Elia= Que això m' tinga de excusa!

Lau= Ja ho veus Elia!..

Elia= Per Deu!..

Porre= Que hi tens que dir ab això?

Elia= Poch de estima me blasones!

Porre= Si, perquè totes las donas
teniu mala condició.

Si es altiva es intructable

si es tota es impertinent.

si n' es hermosa ves sent.

~~si es letja es irremediable.~~

si es bruta es inquantable,

si es neta molt melindrosa

si es letja a tothom espanta

si orgullosa qui l'aguanta!

si parla poch, maliciosa.

Y així lo mes acertat

en materia de ricetas,

es enredarlas a totes

Per comprometés ab cap.

Escena 1^a

Dits y Silvio.

Silvio = Que no saben lo que passa?

Don = Que?

Silvio = M' forno foy de alegria

será avuy per mi un grandia

si acas no m' donau carbassa.

Don = Silvio, meus molta paraana.

Explicat, que es lo que hi ha?

Silvio = Que avuy tractan de casa

la filla de Paquim y Ana.

Y l' que siga tant ditros.

(opala que so ho mereixi!)

que la vasa li floréixi

será de Maria espos.

Don = Per mes que t' pija mal (a illia)

de anarhi foy pensament.

Silvio = Han cridat unicament

a los de la tribu Real.

Don = No hi ha mes, ja vull proba

Si floreix la meua vara.

Ojala una bonica casa
aqueixa noya tindria!

A fe, a fe, estich engrescat!
men vaig a busca l'arro
y lo bata y l'casto:

esperen, que porto aviat. *(vase a la cubana)*

Silvio: y tu Laurens, no veus?

Sembla que no esta de humor. *(apart a Silvia)*

Lau: No, Silvio; semblant favor
jo no puch logra.

Silvio: que tens?

Lau: Ay, Silvio, ja la alegria
de dins mon cor ha fugit.

Silvio: Home, no estiguas contrit;
vina a veure la Maria.
y si ets lo venturo,
que alcansa sa blanca ma,
podras las plantas beca
del pelissim cypri.

Borre = (Justint de la cabanya. Oh! que fem? que no hi anem?)

Elisa = Sí, m' deixas?

Borre = Aquí està

lo que ab tu carregava. (en un ab títol)

Elisa = Millor donchs; en paus estem.

Escena 8a

Elisa y Laurens

Elisa = (Contemplant a Laurens que està trist y capficat.)

Laurens, ni una mirada
me veixes de tu?

Lau = Elveta,

deixa ja tranquila y quieta
mon ànima esperada.

Quant ingrata es ma fortuna!

Elisa = A marches revolt estas?

Lau = Sí.

Elisa = Abandonarme podria?

Lau = Heuy crant la blanca lluna
illumini l' firmament,
ja que tu Elisa m' desdenyas,
abandonaré aixas penyas
que foren lo meu content.

Los recorts de ta hermosura
 se que tras meu sequirant,
 mes jo t'anire oblidant
 que l'ausencia tot ho cura.

Quia fer deu, Laurens!..

Quia = Es precis:

y no oposis resistencia,
 que estaria ma conciencia
 aqui sempre ab compromis.

Ja que mi falta la riqueza
 ab la qual mes poderos
 lograria venturos

ser dueño de ta belleza,
 vull, estimant ta opinio
 mes que mon cor, allunyar me,
 encas que veig que a matar me
 va l'rigor de ma passio.

Quia - ¿axis pagas los favores,
 las finezas, los desvels,
 que han causat tantos y tantos zels
 y tanta envidia ls' pastores?

Borrego deu eser teu!
Lau = ~~He desparat sus nos nos!~~

Elia = Com puch jo may estimar
a qui tots la obra pagas
lo meu carinyo ab meys precu!
Lau = tu lo estimavas un dia
y de mi te olvidavas.

Elia = Laurens, mira l' que fas!
no matis l' anima mia!

Lau = Ell sera prompte t' espos.

Elia = Prime, Laurens, la mort
me dara tant mala sort.

Lau = Deixarte, Elia, es foris:
pretens dete nir me en via,
oposante a' mon intent.

Elia = Laurens mon pensament
per tot sempre t' seguirá.
Quant ma mort signia arribada,
puig me mata va l' sufrir,
lo vent lo portrer suspir
te dura de ta estimada.

y si me estimas de cor = al pensa en ma trista historia
tots te demano en memoria = una llágrima d'amor.

Lau= No m' tentis, per Deu!... t'ho prego!
per sempre a Laurens olvida.

Mia= y de que m' serveix la vida
si haig de entregarla a Borrego!
ols tu vius dintre mon pit.

Lau= per sempre a Deu! (se n' va pel foro després
de una lluita interior.)

Mia= No pot se!
ta sombra jo seguiré
en que siga a ton despit. (se n' va detras ell)

Posch curt.

Escena 9a

Just Borrego cantant y llego Bato.

Un lloç no fa molts dies
a una cabreta
volqué l' traïdo pillà'mela
estant distreta:
perosi, pero no,
que a' cops de cachaporta
va toca l' dos.
Vaya un treball que donau
cixas famelles

cuant un top las empaita
y va tras d'ellas.

(Bato que a mortit un poch antes al
sentir a Borrego se posa a riure com
un ximple fins que aquell se n'adona.)

Bato = ja! ja! ja! ja! ja! ja! ja!

Bravo, Borrego, molt be!

Borre = thout nert aquet ximple!

Bato = Ah mos,
tens una bonica veu.

Borre = que te n' burlas?

Bato = No, Borrego,
pot creure's que ho dich de cert.
Antes de veure't, pensaba
que cantaba un angelet.

Borre = ja me estas carrregant, Bato.

Bato = Jo? No t'poro pas cap pes.

Borre = que tinguem la festa en pau,
si no te espavilare.

Bato = ¿ que vols dir ab això? (formalissantse.)

Porre = que vull dir?

Dato = Si, parla net.

Porre = que ets un animal.

Dato = A mi

tractar-me aixis!...; batua l'vet...

o retiras la paraula

o te la fico...

Porre = (espantat) que!... que!...

per hont me la vols fica?

Dato = per la boca.

Porre = (organtse) Ah! aixis corrent.

Dato = No, no esquivis la cuestio; (amenasantlo)

preparat o t' matare!

Porre = Ay caram! que va de serio?

Dato = Y tant de serio! (absant lo garrot)

Porre = (volguent fer l'home) Au, valent!

(Es precis ferli un rich l'home

potse aixis l'espantare)

Dato = Estas apunt?

Porre = Ja te espero (de de llunye)

Bato = Acostat un xiquet mes.

Borre = Acostat tu: apa, quapo!

kenbla que tens po?

Bato = tiranhi l'garrot. Insolent!

Borre = can à terra. Ay! que m'ha esquerdat un anca!

Deixemho corre: pleguem.

Escena 10^a

Dit y Laurens.

Lau = Oh! que es aquesta disputa?

batla de rinya pastors.

Borre = Ay! ay! ay! ay!

Lau = aire cantlo. Que ha sigut?

Borre = Crech que m'ha trencat un os.

Bato = No fosis tant mal parlat.

Borre = tu ho ets.

Laure = detenint a Bato. Vamós, per favor.

Bato = Si torno a agafar la Franca

no paro hasta deixal mort.

Lau = Mentres jo estiga present

no l'focaras tu. (ubrint a Borrego.)

Bato =

Be, Douchs,

19

que calli y que ho dixi corre
que per mi s'ha acabat tot.

Lauro = Això es lo que tens de fer.

Doncus las mans y chiton.

Bato = Borrego, aqui va la meua. (allargantli)

Borre = Ya mi i qui m'adrena l'oi?

Bato = festi unas fregas ab vi:

aqui tens la bota, vols?

Borre = Oinga, las fare per dintre:

^{que hi trobare mes consol.}
~~(i) que heu trobat en aquest cas.~~

(se fona i carria) molt rato

Bato = Eh! Borrego, not hi adormis

que tambe vull beure jo.

Borre = te Bato; bon bies gasta.

Bato = (sapent la bota) Crech que se l'ha acabat tot!

Borrego = (a Lauro) Home, estranyo molt, Laureno,

que mi hakis fet tal favor.

Lauro = Borrego, per que mi ho dius?

Borre = per que si aquest m'hagues mort

quedaba libre Eliseta
y or podian casa ls' dos.

Mes ja comprench lo teu plan:

Lau = Lo meu plan? (Arauyat.)

Borre = Ah pillastrou!
tu l' que pretens ana a mitjas
y que tot ho pagui so.

Lau = Vamo, Borrego, per deu,

no sigas tant maliciós.

Ja finch feta de oblidarla
entera resolució,

y lluny d'aquella comarca
viure tant sols de recorts.

Bato = Mireu, mireu, aquí venen (deu el fondo)

una colla de pastors:

y també ve l' bon Josep

lo fuster...

Borre = Vatura l' meu!

si ostora també casarse?

Bato = Eh! veniu per qui minguem! (cridant lo)

Aquí estem Dato y Borrego.

20

Borre = La tumba, no m' venen pots!

tots aquets volen casar-se

ab la Maria? Ah simplos!...

que n' menja seu de carbassa!

Escena IIa

Dits, Joseph y pastors.

Borre = A fe m' donen compassió!

no vegeu que per mos mèrits

seu lo elegit jo sol?

torneuseu a tras!

Lau = (reprenentlo) Borrego!...

Dato = Calla tu, cap de esquivol!

Joseph = Incomprensibles a scans

del cel, nos brindau a tots

alla l' temple, y no es possible

podets comprendre, pastors.

Jo, lo mes humil vassall

de la tribu, respectuos

vaig a donar cumpliment

a las grans disposicions.

musica

Porre = Li Bato so sens lo senyo Joseph?

tambe li prica l'amos.

Bato = Vegam si aquet gata maula
nos donara un mico a tots?

Joseph = Ara, amicks meus, vos saludo
ab molt gran satisfaccio,
y vos precinich que ja es hora
de entra al temple del Senyor.

Bato = Donchs formem y apmeta l'pas.

Porre = Aixó es lo que deya Jo.

Herio = Antes de arribar al temple
en busca de tal tresor,
per celebra tanta ditxa
cantarem eixa canço.

Musica

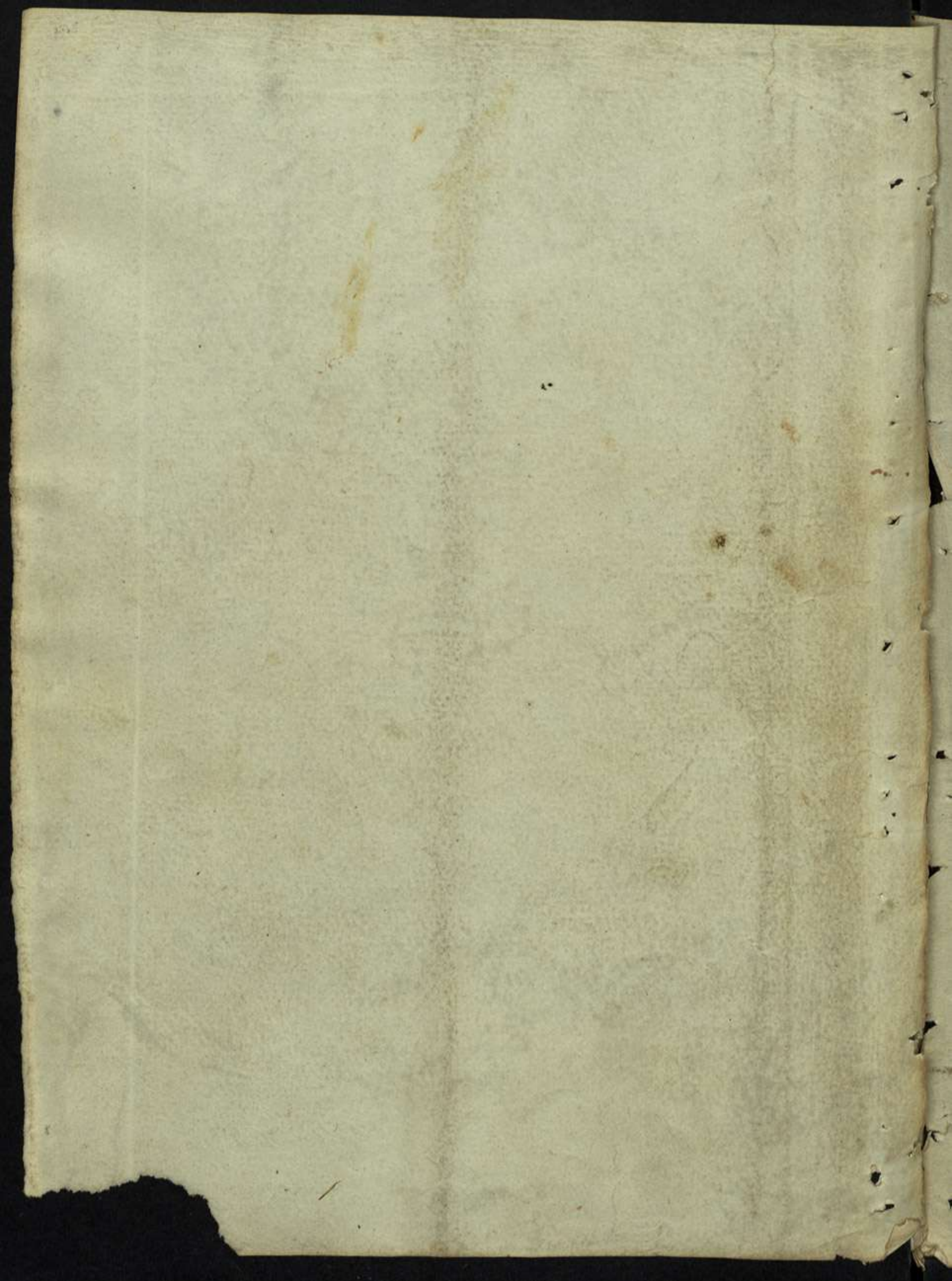
Ja que una ventura tal
nostre planta al temple quia
cantem tots ab alegria.
Tanta ditxa sens igual.
Si del adre

5

Acte 2^{ow}
" "

1770

primer apunte²³

Arte de ^{ow} _h

Acte 2°

Lo teatro representa un temple magni-
ficament ~~adornat~~ illuminat ab un
candelabro ab set ciris y un pedes-
tal ab un gerro.

Escena 1^a

Al aixecarse lo teto apareixen
Maria y dos verges arrodillades
frent a l'ava.

Mar = Per sempre alabat sia

per la ven virginal lo teu nom sant:
portada aqui Maria

lo creador del mon eta adorant.

Si nos prechs a la altura

arribem, gran Josa, vira y detesta

al angel que a ta hechura

feres un dia y nos promou la guerra.

Escena 2^a

Dits, pimeony lo Levitar.

Ma = verge posada entre las verges,

y entre ellas la mes hermosa;

com mes te contemplo deiny
 mon anima mes aborta.
 Fu del temple del senor
 la mes estimada joya,
 te proposar moror vege
 quant esperant estan totes
 la edat per lo matrimoni
 poder conseguir ditrosses.
 Mes la voluntat de deu
 de altre manera ho disposa
 mig sent del celich jardi
 tu la flor mes odorosa
 en tas entranyas alberque
 busca l' redemptor del home.
 Los angels tal vaticini
 me han portat desde la gloria;
 per tant, Maria, permisa
 a las soberanas ordres,
 romp los vots de castedat;
 y mostrat firma y resolta

à accepta l'jove ditros
que mereguia tanta honra.
Mar=Ja, senor! En ^{vos} la fiada
se entrega ma vida tota:
tal misteri penetrar
no deu mon ànima aborta.
Si hasta ara fou mon intent
guardar pura, estich propte
à acatar la voluntat
de mon deu, que així ho disposa.

Am=Retivat, casta Maria,
y en tant que se acostà l'hora,
deu te guardi, verge pura,
verge pura y candorosa!
Maria sen va ab las dues verges.

Escena 3a
Simon y levita

Am= Oh deu de gloria inefable
quant gran lo teu poder es!

25
El moe demostra ab exes
ton carinyo inestimable.

(Se aixeca y va a la porta dreta.)

De juda illustre povent
poden entrar sens temors:
puig ho disposa, l' senyor
acatem tott son intent.

Excepa 4^a

Dits, Laurenc, Miro, Pato, Borrego y pastor.

Lau = Oh temple sant y hermos!

pat. 1^a = Oh edifici celestial!

Miro = Oh paradís eternal!

pat. 2^a = Oh palau rich y sumptuos.

Pato = Ma, noy... que es bonich això

Vaya una cosa mes curra!

Ab las cabras y la burra

que hi viuria, be aquí so!

Borre = Deu vos guard, y bon profit:

no estranyen que entri aquí dins

que jo vinc per los meus fins
y en fi... vaiga... ja està dit.

Sim = Honorats y dignes pastors
en vosaltres lo senyor
devota mi sou tant amor,

seu fineses y favors.

Dorre = Senyors Dato, quina furto?

que potre t'has afluixat?

Dato = No vob calla, mal carat!

faitz fatra de se aixó jo?

Silvio = Y lo bon Joseph encara
no ha arribat.

Dorre = Va! tant se val!

Silvio = Si pendrà l'casurre a mal?

Sau = De aqui ma vista l'repam

que entre mitj de altres pastors

cap al temple se adelanta.

Dorre = Que basta a los de vida munta
agradi parla de amor?

Dits. Joseph y Pastors.

Joseph = Pa lo mes sagrat tresor,
respectat sia ton nom
y venerat per tothom!

Sim = Si esta presingut senyor
lo fi de tot nostre afany
mostra a lo exterior sentit
cual deu esser lo escullit
de entre aqueix humil rebany.

Porre = Dato, no tens?

Dato = que vols dir?

Porre = Que Simeon esta invocant
per tabe qui es lo galan.
No m'heu habe vist a mi.

Dato = que ets un animal de cuadra
may podras dissimula. (Dantli una cuspenta)

Porre = ¿ per xo m'has de pega?

14 (Si haura estat mosso de escuadra.) 14

P. musical

Sim = Arrodilleuor, pastors,

y al cel imploreu devots
que cumplessi vostres vots
concedintvos sos favors.

Lau = Senyor, tot es mon intent
obeir vostre precepte.

Filvio = A vostres ordres subjecte
aqui he vingut diligent.

Joseph = Senyo impossible no vuy;
jo poch un pobre feste.

Pato = dy que content estare
si m' caso ab Maria avuy.

Borre = Casare ella ab tu? dy macatcho!

airo si que no pot ser
que te de esser ma muller.

Pato = No t' voldra, que ets un borratcho.

~~murica~~ X Murica

Murica
qui l'afortunat

23

Mentres cantan la cançó anterior va florint
la vara de Joseph.

Sil = La de Joseph ha florit.

Lau = Valgam lo cel sobera!

Jos = Ditrona signia la ma

que du en pal tant enriquit!

Bato = Es veritat, vaua l'mou!

ava si que estich cremat.

Porre = (Hiso ho haura embolicat (apart al Bato
lo sacerdot Simeou.)

Sime = Et qui no deira suspens

misteri tant gran y exels

si hasta ls'angels desde ls'cels

admiran tant dels moment. (sen va) m

Lau = La primera euhorabona

reben Joseph de mon cor.

goren per molts anys lo amor

de vostre virtuosa dona.

Sil = Prig del cel afavorit

son Joseph en semblant dia

Disfruten ab alegria

lo tresor que heu adquirit.

Borre = Jop, cuant necessiten vida
disposen del meu remat.

Maya un rascó que m'ha dat (patentant la casa)
aqueixa va la malehida.

Bato = Hoy, paciència y non grunyatis
que deya l'gat a la rata.

Si es que t'pica algo...

Borre = ... Sabata!

Bato = Hi ha un remey.

Borre = quin?

Pr. musical

Bato = (sent adment de xarcarre) que gratis.

Borre = Si tu burllarte podras
pero apesar del teu pico,
teus has emportat...

Bato = Que?

Borre = Un mico

que t' deixa ab un pam de nas.

Música

qui l'afortunat
de entre tants pastors
serà que ab amors
se podrà enllassar,
ab la hermosa aurosa
que s' de gracia plena
y consol de pena
sol de claretat.

Lau = Mentres la novia s'preve
podriam, si no hus ve mal
canta una canço.

Porre = Animal!

Filvi = Si, Laurens, has dit molt be!

La rosa de Mayo. Oct. + n

Escena 6^a

Dits, Simeon y dos verges
que surten ab Maria y li
posan un vel y una corona de flors.

Sim = Entra virtuosa Maria
a deslumbrada ab ta hermonia
la ditra que l'cel augura
al jove que per tu ansia.

Mar = Prig lo Senyor ho destina
fo ses ordres cumpliré
y contenta obeiré
sa gran voluntat divina.

Bato = Ay Porrego, quin fillet!

Mirantia l'cor se m'assumpta.
Porré= Ma, noy!.. si que es de cal assumpta!

¡Quina nit d'aigua, Jepet!.. (tocantli la barba)

Joseph= Senyor, mon agrahiment
sabre demostrans ab obras
y compensare de obras
lo colmo de vostre intent.

Si (Joseph y Maria se arrodillan)

Simon= Prig del cel tant gran favor
alcausas Joseph vuy dia,
vols ser, digas, de Maria
lo cast espos?

Joseph= Si senyor.

Simon= Y tu, Maria virtuosa
vols admetrer per espos
aqueix jove tant ditros?

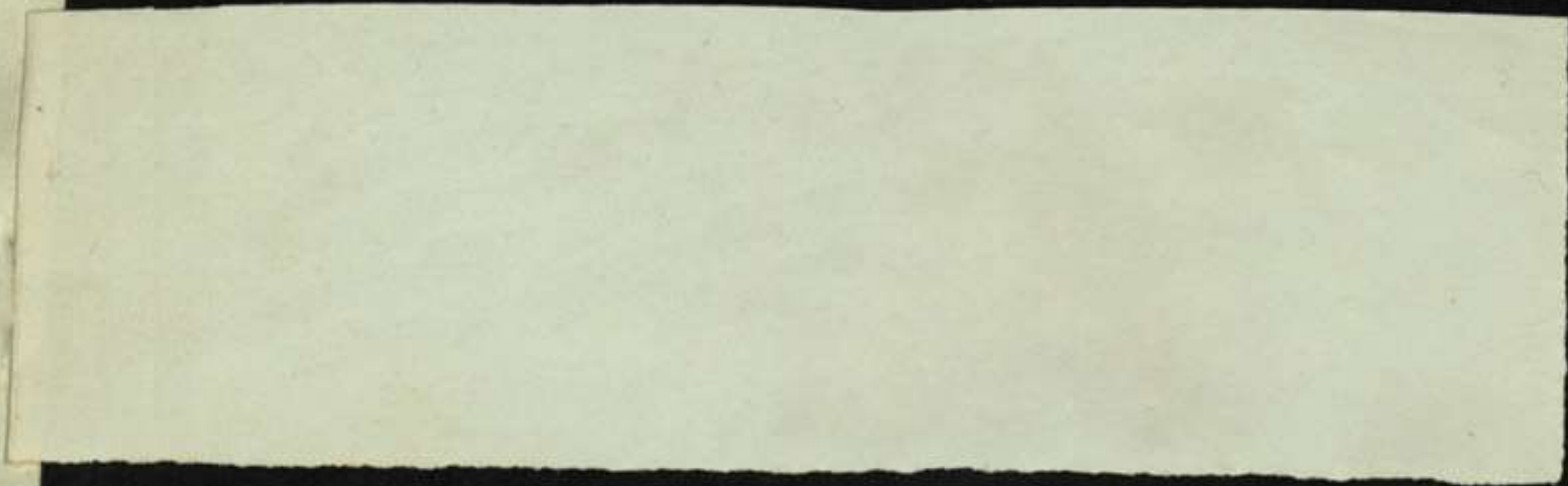
Maria= Si senyor.

Porré= Es forta cosa
que m'tinga de escolta aixó.

Música La rosa de Maig
del jardí del cel
al altà s'presenta
per expor ser
del ~~jove ditxos~~ castíssim jove
del honest Joseph.

Simcau dixa inseparable fe
en lo libre apuntare. (escriv en un ~~libre~~)

Borra= si hi vaig... (volquent ana a esqueixa l'libre)

Bato= (detenint lo) Calla, carrinclo!

Borra= Es dir que m' tinc de queda
a la lluna de Valencia?

Bato= Borrego, prenho ab paciencia
també me ts' haig de espinga.

Sim= Ja Maria, casta esposa
de Joseph ets: ves dech dir
puig^{te} que sabras cumplir
los debers que Deu te imposa.

P= mmsica

Mas= Aden, pastor: ab fe pura
vaig a pregar a l' senyor
puig que ab son inmens favor
hi lograt tanta ventura.

Sim= Quant al fill de deu huma
enciso, brassos veure? (abrapanta)
si tal logro, benehire

tos decretis deu sobera. (Vase ab los
levitas y las
dos verges.)
~~Aditio~~ = En tant venturosa unio

per dona content al gust
troboque ^{fora molt} ~~fora~~ just
improvisa una canço.

Dorra = Jo cantà? No faltaria
mes, després de habé quedat
de tal modo rasquetat.

Canta tu. (al dato.)

Dato = Jo? un altre dia,
que ara estich enrragullat.

Lau = Oaija cantem tots plegats
y deixem de disbarats.

Silopi = Si, si, es lo mes ben pensat.

Vamos a'acompanyarla Dct.

(En van tots cantant.)

Dorch curt.

Escena 7^a

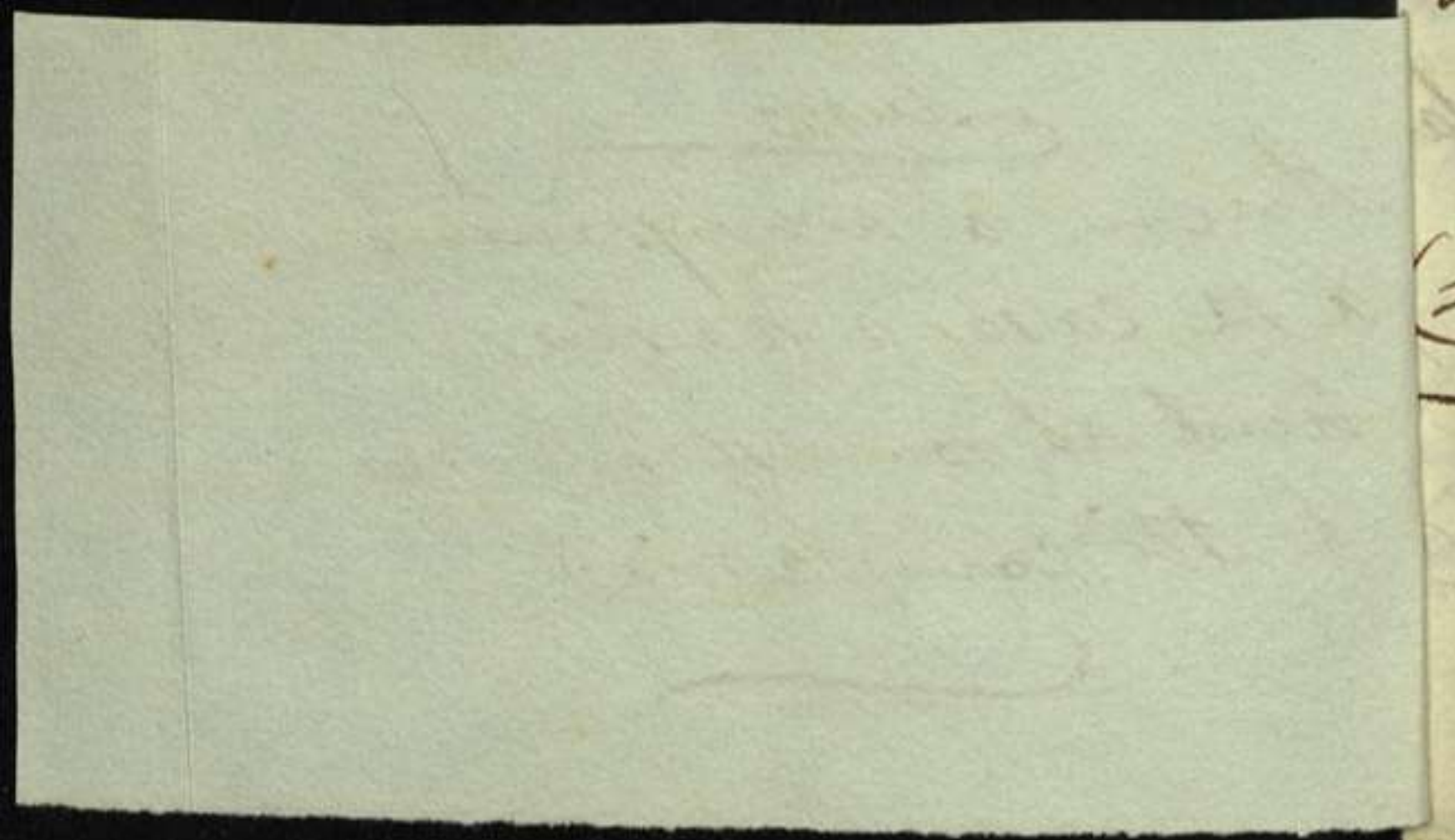
Luzbel

Spusia

Armen a'acompanarla.
a' sa casa a'navia
junt ab nou epoi tendre
jenti compania.

30

Donc - Dieu me créa, de la nada
com equalment ho crea tot
y ab sa bondat infinita
me feu un res superior.
He posá prop de son tron
com estel devant lo sol,
donantme de ses purs raigs
lo reflexo huminos.
Odque ab ell prompte igualar
ma temeraria ambicio
y com misero despull
me deixa abatut, confos.
^{En lo califfos}
~~Al califfos~~ infern
me precipita, desde about
vich, com enemich de deu,
fisamiant a tot hom.
Qu he dit!.. viu!.. y aixó es vida?..
Lo torment abrasador
que continuament me mata

Remusica

Vida pot dirre!... oh, no, no!...
que es mort eterna y la rabia
y la rabia sens dupte pitjor.
Furias abrasan mon pit,
ira, venjansa y furor,
y una angunia interminable
es lo fruit que ha lograt tots
lo qui ab deu volque igualarse
ab son orgull y ambicio!

Oh! Tremolen, fills de Adam,
que per vostre perdicio,
no hi haura pas que no emprenqui
ni foch que no avivi jo.
(Cantau diss.)

Mes cixas veus que se senten
que es lo que escolto, oh furor!
Ay de mi que en va batallo
contra un ser tant poderos,
(se retira per la esquerra)

+ Los pastores, acompañant a Joseph y Maria at l'avessau cantant de dreta a esquerra. ^{la canço catalana.}

Luz = Quarta després de haber passat tots.

Eixos terribles accents
envenenan lo meu cor.

Que a Joseph se ha unit Maria
se despren de eixas cançons
y ab alegria entusiasta
ho celebren los pastors.

Miserable satta humana
tu probas mon furor! *(un va)*

Borch March ab cam al fondo
que a son temps se converteix en gloria.

Escena 8^a

Los pastors cantant y Joseph y Maria detras

Joseph = Vida es ma casa pastors,
de tot cor vos la oferesch:
si volen algun refresch
lo tindreu de mil amors.

Borre = Ca! moltes gràcies Jespet.
vostre voluntat ja Jespet.
(Potse us duria a l'afreutz.) (cap. al Pato)

Pato = Que no vols calla, ximplet!

Maria = Jo amichs no puch demostrar vos
lo que sento dintre l'cor,
mes confio que l'feyor
tan bon rel sabia premiavos.

Lau = per despedida em abras. (abassentlo.)

Joseph = Mon cor en ell vos entrego.

Sibris = Lo mateix Joseph vos prego.

Pato = Y tu Borrego, que fas?

Borre = Jo Jespet vos suplico

si no tinch de molestaros

que escolteu sense reparos

tot aixó que vos dedico.

Mes anys que una pell de vaca

vos desitjo que dureu

y que en la vida vegeu

la vostre Maria flaca.

que tinguen tant xicotets
 com polls una llaca crua,
 que siguin com la Maria
 tant rossa y tant frequets.

finalment peracaba,

quig fa mon discurs se agota,
 vos desitjo que la bota

la tinguen sempre com sa. (bevent un trago.)

me sembla que m'hi explicat!

que hi dius, Dato? te estas mut?

que no dius res al barbut?

Dato = Que vols que diga?

Donne =

Ay carat!

cuatre vol cosa.

Dato =

Alla' vaity.

Senyo Joseph y Maria,

i per celebra la alegria

volen un trago del vaity?

Donne = Això te molt poca polta.

Dato = Donchs que es lo que touch que és?

Porre = que no m'has sentet a mi?

Dato = Ah, tornemhi un altre volta.

que per cent mil anys gosem

María y Joseph units

ab nosaltres reunits

y ab los ricots que fareu.

Y que siguian tant aquets
com palla te una palla; i

y que os pijint la camisa

cuant apretian mes los frets.

El = Porrego, Dato, que feu?

No callaven un moment?

Mar = Deixenlos que es mon content

lo sentirlos; no veuen?

Joseph = Ara deixo, pastors,

que m' permetau descansar

miq veuy que causada esta

ma esposa).

Bato =

Shalt servidors.

Los pastores se van por la puerta
 y Joseph y Maria entran en la casa.
 Bato y Borrego se quedan: aquest
 va per entrar en la casa y al
 mateix temps li tancau la porta.

Escena 9a

Bato y Borrego

Borre = Que a mi m' passen semblats casos?.

Despres que la novia m' pren,
 de tiram te atreviment

encara la porta se ls'nassa!

Bat = Que far ara aqui l' devant?

Borre = M' hi estich.

Bat = De, que no veus?

Borre = Home quina pressa tens!

Ouy senti aqui dins que far.

Bat = oh figurat tant animal!

si ti deixessin entrar
te podries esperar.

Borre = tens rahó donchs, tant se val!

Bato = Anem.

Borre = Aden, prenda mia!
piera-candi del meu cos!

qui s'poques cura la tos
ensulivante, Maria!

Bato = Batna l'mou! ja m'hiufado:
si t'agafes de la aurella...

Borre = ty Bato! pensant ab ella
m' desfacte com un bolado.

Escena 3^a

Dits y Luzbel.

Bato = que habem de fe gaire l'ximple?

Luz = Oia, pastor.

Bato = Deu lo quart.

Borre = ty Bato! aquest home uot
quina mirada t'ha dat.

(A cada paraula dels pastors de "Deu,
Cel, o Maria", dirbel ja extremitats
de terror.)

Dato = te una fatcha ben estranya:
lo que heu de fe aprreta l'pas.

Porre = Ay! las camas ni fan figa:
ni menos puch camina.

Dato = Oaja company, felis viatge.

Luz = No nos ne amiren, inmensitat.

Dato = y perque no?

Luz = perque ho maneo.

Porre = No l'fassis pas enfada.

Dato = Ho maneo? y qui sou vos?

Luz = soch lo mateix Satanás!

Porre = Ay mare! cahuen en terra

Dato = si que estem frescos!

Jo no t'haques esperat.

Luz = tixequeu vos!

Porre = si no puch.

Luz = tixequeu vos al instant.

y contestem desseguida
a lo que vos preguntis.

Borre = Ay! ay!

Bato = Mirat, hasta s' para tort:
sembra n' soffa.

Borre = Vols calla?

Bato = Vaja, que vos guardi l' cel (volguent fugir)
per molts anys, D. Satanás.

Luz = Lo cel has dit? Oh traïdor!
paga ven vostres enganys. (Detenulo.)

Bato = Ay home! perque se enfada?

Borre = No callaras, animal?

Luz = Thout viu Joseph lo fuste
que ab Maria se ha casat?

Bato = Thout viu?

Luz = ——— Si, contesta prompte.

Bato = No m' dona poch mal de cap!

Borrego, digali tu
que yo estich encostipat.

Porre= Ah Bato, m'hi tornat mut
y ya ho veus, no puch parla.

Lior= Si no m'ho diheu al moment
vos despedisso, instantats.

Porre= Es di que voleu saber
ahont tanca n' Joseph?... ya, ya!..
pues miris, ab la Maria
ava s'heu esta escalfant,
perque com la cosa es fresca,
m' sembla... m' entent?... es cla!..
jo faria lo mateix,
perque un home en semblant cas...
y com ell y la Maria...

Amusia

M' apareix que m'hi explicat.

Bato= No, home, no, si no es aixó:
l' senyo esta preguntant
si en Joseph es mestre de aixá.

Porre= Ah! potse vol fer fe un banch

de cantos, per regalárslo
a la Maria?

Bato =

Ay! ay!

oixo mateix... no es així?

duo = Calen, calen, insensats!

o de mon vençor las iras

proba ven. comensa a patejarlos

li'ho =

Ay! ay! ay! ay!

favor, auxili, pastors!

correunos per pietat! (fugen.)

Música

no

+ celebraç mortal, doct.

Excena 1^a

duz bel

duo = ja la plenitut celebrau
lo coro dels sers angelichs,
y averigua no es possible
aqueix misteri cruent
per mes que l'busco ab afany.

Música

celebreu mortals
que de plenitud
ha arribat lo dia
de vostre salut.

—

Pero desmayas, Durbel?

Això no: de cap manera.

Jo apenes dels elements
que s'computan contra mi,
l'enigma descriptiva

de 'cix misteri aterrador.

Desde aquí má vista l'veu.

tancada la porta esta,

mes derribarla sabre.

el qui de mon valor y panya

pot burlarse ab tal meynspreu.

{ Va a tirarme a la porta de la casa.
y aprèix S. Niquel. }

Escena 2^a

Durbel y S. Niquel.

S. Niquel: ¿qui? La sacra omnipotencia
de Deu, ab ual eficacia
ha de convertirse en gracia
sens la comú dependencia.

Luz = Mes com pot ésser això?

Mig = Yo no ho trobo possible.

Luz = A deu veu si es impossible.

Luz = Això no ho puch créure, no.

Mig = Findràs de créureu així.

Luz = No, may ho podràs lograr.

Mig = No pretenguias aquí entrar.

Luz = Entrare... me, ay de mi!

Mig = poch ets ab ton gran poder!

i y pretens tu temerari

discurrir cosa al contrari

de l'que deu pot fe' y desfer?

Luz = Quina excepcio la disculpa?

Mig = La que ignora ta desgracia;

puig, alla ahont esta la gracia

no pot entra may la culpa.

(t. Miquel desgracia)

Luz = La porta fara pedasso

ab lo seu poder Lurzel.

33

(va a tirarse a la porta y queda portrat.)

Ay de mi! que roba l'cel
tot lo vigor a'mons braços!
En la terrenal esfera
una dona ha de abatir
mon orgull?... no ho puch sufri!

o ha de ser... (va a tirarse desesperat a la porta)

(se transforma la cara en gloria y
al mitj la verge y S. Miquel.)

Escena 13a

Lurzel la verge y S. Miquel.

S. Miquel =

de esta manera.

¡pues ta soberbia impia
miras a los peus portrada,
confessa ja immaculada
la concepcio de Maria!

Lurzel = (portrat.) A los peus morta se nombra
ma furia, deidat agrada;

pero si et sombra increada,
i com ta sombra aixis me aombra?

h la gracia te disculpa
deixam fugi ab ma amargura,
y mig vols esser tan pura
no tingas aprop la culpa.

ta pureta que me espanta
confeso, encas que m'atevra...
Non havi beas la terra!..

trepitjar mon cap ta planta!
(torna a desaparixer la gloria.)

durzel (absautre) jo vendit!.. Ah veu recort!..

durzel mirarse post rat
y a las plantas humillat
de una dona?... Ah, trista sort!

Ministres del foch etern,
cuant tanta infamia vegeu,
i per que tranquils estiguereu
sens invocar a l'infern?

Si furias, troui la guerra!..

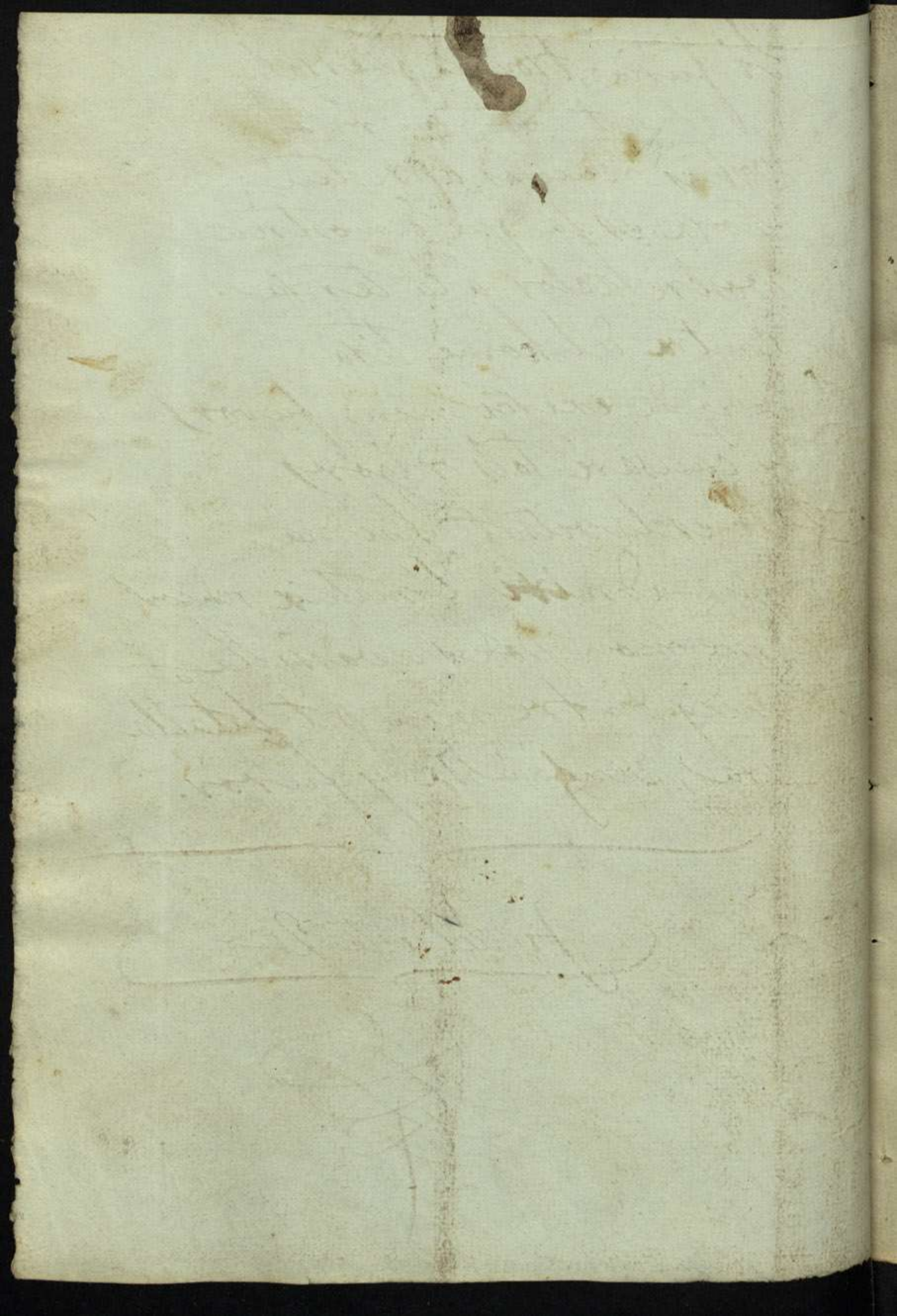
(se sent dintre grau remor.)

Vostres rencors apresteu;
hora es fa que demostreu
vostre valor a la terra.

Contra del home tira
haig de exerci meus furors
y causare tal rigor
al esclavutat huma,
que admira l' mateix rencor
que mon poder a vassalla,
puig dintre mon pit batalla
ira, vengansa y furor.

Fi del acte Don

Acte 3er

1783
The 3rd

2

1783

Bosch March ab chora a' la esquerra
y un arbre gran en mitj que al seu
temps se transforma en gloria.

Escena 1^aLawreno.

Lau.- Aqueixat de mi mateix,
comfos y desesperat,
burco en eixa soletat
un consol en mon panteix.

A piademos de mon cor
selvas que aqui m' rodeijen
ja que morint me vegem
de mon trist fat al vigor.

Allinyat, anima mia
a' plorar ta desventura,
ja que Elieta perjura

per ier pobre t' desprecia.

Voces dentro = Vicia d'ha afortunada

ab Borrego, per molts anys.

Laureno. Santa aqui los desengany

me segueixen, iort airada!

se retira d' un contat y surten d'ha,
Borrego, Bato, Siliso, Albano, y pastor.

Mnica:- Eixa nubia ab tantas glori

mata al mateix deu de amor
y semblantne replandors

de estrellas se ha coronat.

Eixa nubia se emporta la flor

eixa si, que las altres no.

Eixana 2^a

Borrego = triei, aiei, tot a' la nivra! ~

lo mateix que si no fos

2
jo mes digne que chiseta
de femme semblants honors.

41
; No io jo l'ues ben plantat
que hi ha en quets alvededors?

; quin jove hi ha que me iguala
ni en figura ni en valor?

José cantà, sé ballà,
jo sochi un bon saltadó;

jo sé viuda de un sol trago
un bot de quatre porrons!

Donchs perqué ab ionora ven
no dihen tots los pastors,
eiç mibi la glori se emporta,
aquet ii, que 'ls altres no.

Alba = Ha parlat molt bé mon gendre:
à repeti la canço.

Cantata

et queisq' mibi altantas flori & c.

Borre = et ja ja! ~~ais~~ esta be!

et ipo' alegre, batua l' mon!

Elia = (Laurenno, Laurenno a qui!) (ap' l' vevel)

(ety in' mata sa mirada!)

Laure = La infame! Se i' transmudada
lots al veuvem; ; ay de mi!

Borre = Ola! Fu per qui, Laurenno?

Digar, qui t' ha convidat?

(Ya comemo d' esta escamat!

ety amor!... et un veneno!)

Lo que has de se, anurten luego
y ves de no turejar me,

que encas que vaig d' casarme

no t' penis que estiga cego.

Lau = Borrego, no temeu ves;
 se cumpri' ma obligació;
 Deu me tringui' la raho,
 no li demano res mes.

Vaig a proba' lluny d'aquí
 si puch olvida' la ingrata
 que avuy mar illusions mata
 abson perjuri, ; ity de mi!

Etia = Que no m'acabi' la pena!

Sil = On desventurat pastor!

Borre = Noya cuidado ab l'amor
 sino corvera' la trena.

sent, enyal de
 pegarli.

Alba = Poden gendre deica m'á
 ab lo carinyo de Etia;
 sempre la venven rumisa
 si la saben ben porta.

Borre = Que sapiga ^{ella} ~~sera~~ bo' es precis
que ioch jo molt delicat,
y no saltara' estufat
si 'ls atrapo en cap ^{destis.} ~~teco.~~

Abb = D' aiqo' no n' pareu cuidado
que ella no sab di mentidas:
jo pendre' las mevas midas
perque no vos camu' enfado.

Bow = Bueno, donchs. Deixemho llet
y prosequim la causa,
que las ollas la funcio'
mor coronaran molt prest.

Escena 3^a

Dits y Lurz bel ab traje de pastor

Lurz = Siau ben trobats, gent honrada.

Tots = Y vos siguen vent vingu

2
Luz = Per aqueix camp m'he perdut
y es mai ort ben desgraciada,

De bodas penso que esten,

Borr = Y molt contents, a' se a' se.

Luz = (^{de modo fare} Puer jo ~~ho~~ descontentare

~~per~~ que en mon soch x abrasen.)

Alb = ^{vingut en} Que ~~burquen~~ ^{en} aquellloch,

y que ^{busquen?} son vos, ~~vos~~ ^{at que vrech?} ~~previnch~~

Luz =

Borr = ety Bato! quina po' trich!

Luz = si volen sabs qui soch

escotten y or hu divé:

jo soch aquell gran privat

que per sempre desterrat

de la casa l'rey tragué.

Atqui ^{cruch} ~~estret~~ ^{cruch} ~~suprint~~ del cel

la terrible indignació,

y per saberho mill'ò
sach vostre enemich Suzbel.

Foti = sty! fugim!... convent toti

Escena 4^a

Dits y S. Miguel detemint los

Surt del arbre que's transformà
en gloria.

Mig = Alto, pastors,

no fugim que jo os amparo;
d'aprop vostre no'm separo,
desterren
~~reprimen~~ vostres temors.

y tu, que en exos cançions
que buscas tu en eses prat

buscas que ~~ls~~ cels inundan de gloria.

per ~~no~~ olvidar ta memoria

los angels y tot serafims? ~~alats~~?

que buscas entre ls pastors?

Digas, qu'es lo que pretens?

No veus que son innocents

pera serne pecadors?

Infame! ^{allunyat} ~~apostat~~ d'aquí,

y no intentis ab engany

turbà la pau dels rebany

que estan resguardats per mi.

Luz. Si fare; pero es en vò

que tu te oposis, obsequel,

puer te probarà Luzbet

que impunya un sceptre la ma senya

~~Obiq- Vos, Luzbet; tot seguiré,~~

~~y no podrà no, triunfar:~~

~~y totas las pretensions~~

~~sempre que vagas i obras~~

~~haur de quedar ab vapors,~~

~~a tou pas m'apoyare~~

~~puer jo las destruire. vase.~~

(desapareix la gloria y torna a queda l'arbre.)

Escena 3ª

Dits menos Lurzel y Miquel,

~~Porreyo estich atigdit~~

Bato - ~~Vayalim garco li ha donat~~

Porreyo y yo Bato estich parat.

~~aquell hermanis joveret.~~

Bato = Vaya un chaso li ha donat.

~~jo estava fet un simplet~~

Porreyo = hi, es un angel aixevet

~~mentres tot allo ha explicat.~~

Porreyo - y sabs lo que li responat?

Bato = ~~que? altre portaba banyas,~~

Bato = Vos di?

Porreyo = Vaya!

Bato = ~~y una cuia entre las cammas~~
~~no me enganyat?~~

~~semenaba fora un gat.~~
~~aixó es kua que casat?~~

Alb - Algun angel l'garco

serà que Deu nos envia

y las informias desvia

d'aquell altre ab la sabio.

Bato - Lo que'm de fe anà seguint

que tot això ja ha passat.

45
Alb. Serà lo mes acertat;

ab la cansó proseguim.

osor. Vinga, vinga la cansó,

y mentres que dura l'cant

las calderas entre tant

cumpliran la obligació.

Et queis mibi ab tantas floris. Se.

Bosch cust.

Escena 6^a.

Laureny.

Lau. Trist recort que m'perseguies

aflijint mon pensament,

ahont me portas? a apurar

la copa del dolor queu

consummat ja l'sacrifici

~~l'sacrifici comuat~~

~~per part de ella y per part d'ell,~~

i quina esperança me resta,
quina esperança, Deu meu!
i jo podré presencià
que en altres braços mon bé
visca enllançada? Oh, no no!
no serà, perquè primer
moriré desesperat
clavant-me al cor un acèr.

Mes ay! hasta vent me zarpoeta
mon affligit pensament!

Oh amor! ton dart terrible
à quin estat me reduirà!
no, jo d'aquí no m'allunyo
sens veure Elisa primè. (vare)

Bosch Masch.

Elisa està dormida en un banch al peu de una chora

[que hi ha à la esguerra.]

Escena 7a

Elisa dormida Surbet.

Luz - ~~Porto~~ ^{sento} una pensa mortal
que mon ànimat ~~specie~~ suspèn
y encara que no s' comprèn
es molt terrible mon mal.

~~Apuntarlo~~ Es mon intent apuntarlo
~~per~~ ^{així} que ho demana ma sort;
mes ~~prompte~~   ^{antes} vindrà la mort
que del cor pugua allungarlo.
~~It no cesa mon torment.~~

Oh! que es lo que estich mirant!
allí està dormida Elisa,
oh! ja faré que surrisa
ella secundi l' meu plàn.

Elisa - Laureno, mon bé estimat... (somiçant)

may olvidarte podré.

Luz = ¿Chon be diré? Oh he sentit be!

Elisa = Lo meu pare m'ha obligat
à que m'cases à disgust.

Luz = Conserva en cor de ell record:

fo a vivare son amor
fent que cumpleixi ton gust.

[prometli un punyal en la mà.]

Ab eis punyal, molt alerta,
deu d'art mort à ton ^{marit} ~~espos~~
y acabar in ~~ton dolor~~ / ~~tu~~ nequit.

Desperta, Elisa, desperta. [vase]

Elisa = ~~Deu meu! que es lo que ha passat~~
~~me es lo que m'ha passat estich!~~ [Desperta tant.

Estich desperta ò dormida!

Qui es que
~~Estich~~ aqueixa orona homicida
entre mas mans ha posat?

~~Per meu, pot haber sortit!~~

No estava ora somniant

que ha Borrego haig de matar?

Mes per poderho lograr,

i de qui m'voldrè en eiy instant?

Es terrible aqueiy instant,

mes ^{ay!} es tant lo que fo peno!

algu' s'acosta!... es Laureno;

animo mes, pensament!

Escena 8^a

Chiquet - Elia, Laureno y Lurbe.

Elia - Laureno!

Laureno - Que miro, Elia!

M'has olvidat, fementida!

Elia - Laureno feba es ma vida.

Laureno - Y l' deber?

Elia - Per m'esclavina

que'm cares à mon disgust
m'obligà mon pare cego,
y vaig cararme ab Dorro ego
sols per complante l'seu gust.
Pero mon cob, in hui ignoras,
es tot teu Larenno, si:

si no t'apartas de aquí
venràs ferma à la que adoras.

Lau = Elia, serà veritat?

Oh! quant me complau sentir
que mes no farà sufir
al que constant te ha estimat!

Elia = Me estimas Larenno? Es cert?

Lau = Si te estimo? (repentant) ¿lo deber?

Elia = Quant hi ha amor verader
tor seu drets lo deber pert.

48
Ou me estimas?

Lau = Pots dupstarho?

Elia = La proba serà fatal.

Lau = Que vots?

Elia = Que ab aqueix junyal
asesinij sens reparar

à Borrego.

Lau = Que pretens?

Elia = Lo que t'he dit.

Lau = Imposible.

Elia = És l'únic modo assequible
de lograr nostres intents.

Lau = vacilant ¿després de exeditat
seràs sempre ferma amant?

Elia = Sempre te seré constant.

Uas - ~~~~~

Lau = et cumplir ton mandat.

Uria = Improva donam los brasser.

Lau = Lo meucor te dono ab ells,
per que ja sento ls destells
de l'himnova entre aquets brasser.

(venvan cada un per un costat.)

Borck curt,

Esena 9^a

Luzbet z Chiquel.

Chiq = Me sembla ben fet, villà,
lo que ara has fet?

Luz = Fois mon gust:

que s' donà al nome di gust
per de la pain tirà.

Chiquel, entre l' moradors
que habitam en las montanyas,

49
deixa sembrar mas cisanyas
y desahogar mon furor
deixa que sem compassio
imperi aqui ab altri foront;
deixa que s'abrasi l' mon
puy també m'abrasi jo.
Deixa....

Mig= Que t' trichi de deixar!
Abort sem fre m' sem ley,
conspirador contra l' rey
que te enfilas per baixar.
No sabis tu que profecias
cantan ab ven entonada
que en eixa selva sagrada
te de naxer lo Messias.²
Pues perque entre los pastors

dant al ànima desvels
ab infamias y recels
estas fulminant ardors.²
Portas d'un pastó enganyat
que mati un altre pastor
per un incendi d'amor
que dins son pit has sembrat.
Mes no, infame no concedo
l'mal que tu pretens fer
perque estich aquí y podre
desbaratar ton enredo.

Luz = Igual digueres un dia
y vas guanyar, me jo t'juro
que no eivirás del apuro
avuy en la lluyta impia.

Mig = Bues jo t' dono llibertat

per obrar d'un de son cor.

50

Luz = Pues ja men es lo pastor.

Mig = Molt presum ta altivitat.

Luz = Ell sa acosta, jo 'm someto
de mon poder al estrem.

Mig = La batalla comenssem.

Luz = A las obras me remeto.

Escena 10^a

Diti y Laureno.

Lau = Desidats d'aqueixas montanyas,
si aqueix desdichat mortal
no poden curarli l'mal
enfortuli las entranyas,
aqueix punyal me entregá'
de Elieta la sort dura
y en mitj de sa desventura

la venjança me dicta.

Ay Borrego! haig deser jo
qui deu donarte la mort!
a un amic!... Oh trista sort!

No puch, Etieta, no!

Fu no ignorabas traïdor
cuant ab Chia t'casabas

que ma esperansa matavas
^{omplint}
~~semblant~~ de dol lo meu cor.

Pero poch l'has de gosar
que ab aqueix agut punyal
molt prompte lo teu rival
lo teu cor transparara.

Prepara ta sepultura,
que a cavarla vivch agui.

M'assessinaves a mi!...

Tremola, vil criatura!

Mig= No ven que agravisas l'cel!

Lau= Que s'^{exa} ven que 'm represent!

Luz= Pots aquanta' l'supriment

que t'causa semblant recel.²

Mig= L'arcàngel que t'protegeix
 tot sets y tots passos mira.

Luzbel= Chia per tu suspira

y sens ton amor suspira.

Lau= Que es lo que 'm pana, bon Deu.²

Oh! jo perdo la ratio'!

L'angel mal y l'angel bo

lluytan dintre del cor meu.

Mig= Que tot Deu ho està mirant.

Luz= No t'humilles a sa llei.

Mig= Fe perderei sens remey.

Luz = Fu seràs jehis matant.

Lau = Hasta quant ha de durar
esta lluyta que m'acaba?
mes ma paraula es esclava
jo dech morir o matar.
Mes la vista no me enganya?
aqui s'acosta l' pastor:
; prompte pagaras traïdor
de mon gran rencor la ranya!

Escena 11^a

Dits y Borrego que surt cantant y s'hi
guira que lliga la burra dintre.

Borr = cantant Bona vida es ser casat
quant un no te ves que se;
y l'buqaco ben ferrat
y ben maca la muller.

Xo'!... mala burra!... ayaya'!

cuontat un yich mer... vaya!

cuidado a mouret sino

f' saré' tasta' la vara.

L' dimontri' de la burra!

sino esta' ben estacada

toca las de villadiego

cuñi que sen brama' un asa.

Ja com la meva senyora

que tots los que ven li agradan;

soli ab mi gasta romanssen

y in ja sempre mala cara.

Aqui per llenya hi vingut

mer antes de se la carga,

trobo que s' mer acertat

que procuri' a umpli' la panxa.

(se asenta y s' posa a menjar)

Lau = Per detras l' serviré.

Mig = No que mon poder l' ampara.

Suz = Miguel, que's lo que pretens?

Deix que desalogui sa rabia.

Mig = Atjo voldria, cruel!

mes no ho tograras per ara.

ab la espasa li toca l' bras y li fa can-
ver l' punyal al anar a clavarli.

Sua = Valgam Deu! que es lo que miro?

de la ma m' ha caigut l' arma.

Y truch de ser cobart jo?

no, revivat esperansa.

Torna a culli l' punyal y al clavarli
queda l' bras sem moviment

Lo bras en lo aire suspens

8
se queda y mon cor se esglaya;
perdona men Deu, perdona,
mon crim confesso, y ta gracia
t' demana de tot cor
arrepentida mon anima.

[Dona un cop a' la espatlla de Borrego.]

Borrego = He! qui'm ^{foca} ~~lura~~ per detras!

Ota! d' hont surts tu panarra?

qui t' via de ser per qui!

que'm bens d' mouer retranga?

Lan = No Borrego; casualment

per aqueix camí panaba

y al veure't aquí amentat

hi vingut d' saludarta.

Borr = [revelos.] Y no volias res mes?

Lan = Perque ho dius?

Borr = Perque jas cara...

Y mira a bon punt me trobas,
que en tenint plena la panxa
estich disposat a tot

y ningú en lo mon m'espanta.

Lau = Si, això ja l'è de família.

Borr = Esque jo tinc molt grapa;

y ja hauràs sentit a di

que quant va neix l'heu para

ja grunyia com un porcu

quant li daba mama l'avia.

Li testos diu que se semblan

a las ollas; segons canta

l' refran; y així Laureno

no m busquis tracamandana:

que jo quant ab los pastors

venyer alguna vegada

per ferli' entendre qui'soch
demano ajuda a' las camas.

Lau = Es lo mei ben fet, Borrego,
per evita' cap desgracia

Borre = Tu podras dir lo que vulgians,
mes Borrego per tot campa,
Vaja que voh beure un trago?

Laureno ja senyal de gracias

noy, ja ho iaps, de bona gana:
que encara que hagi pensat
ponarme protuberancias
jo no t' guardo cap rencor.
Vaja ven.

Lau = en passant Borrego, gracias.

Borre = Tu mateix: Donchs jo men vaig
que es tart y haig de fer la carga.

Si'm necessitat per veí
ja t'ho he dit, disposa y mana
Luzre = Y aqueix volia mata. sen va.

De vergonya'm can la cara
perdona, chisa, perdona,
nos pot ofendre a qui ni' ama. sen va.

Escena 12^a

Miguel y Luzbel,

Mig = F'ha conveniut ja Luzbel?

No ven com los deixo amichs?

Luz = No, Miguel: que cuant mes miro
moss cor abatut y trist
mei aguzare l'ingeni
per ton orgull abatit.

Mig = Lo que pretens, temerari,
may ho podrás coneguir.

Luz = Qui es capaç de oposar-se

55

a meus projectes subtils!

Mig = Jo, que per tot allà hont vaigü
tos passos me's seguint

y contrariaré' tos plans

humillant ton rostro altiu.

Luz = Basta ja de obstinació'

Mig = Per totte seguiré', si.

Luz = Segueix-me si t'has atrevit.

Mig = Cumpliré' lo que t'he dit,

(vame li dor.)

Ciçena 13^a

Mutació' de cara que's converteix en gloria.

apareix la verge arrodillada en lo

soro llegint un libre.

Maria = Nasçera de una donzella

mes pura que el mateix sol,
y mes que l'or en crisol,
y mes que la lluna bella,
lo profetitzat Messias
que ierà lo verb diví,
y nos tancarà d'canis
de nostras melancolias."

¿Com l'ànima se suspen
en eixas contemplacions?

¿ab tant divinas rasons
com de goig mon cor se encén?

Dichona tu, verge santa,
puig mare mereiques ier
del mateix que t'dona l'ier,
d'aquella que l'infern espanta,
vinga ja lo dit got dia

y la venturosa hora,
que de ta divina aurora,
marca l' sol, d'ain alegria.

Escena 14^a

Maria y S. Gabriel.

S. Ga = Dieu te salvi, veina hermosa,
De te salvi, sant orient,
plena de llum amorosa
y de la fe mes ardent.
Dieu esta dintre ton pit,
en ton semblant ho pregonas,
y ets entre totas las donas.

La que Dieu ha benedit

*Subumbri tu aquei dieu
l'angel mal per son desait
peque benedit es lo fruit
de las ent ruyos Maria!*

Ma = Vostre esclava ab devocio
d'vostres plantar se humilla;
reforzen ma fe senzilla

Hummenen ma ~~Waho~~

S. Gab-~~trigels~~, querubim hermosos

de la morada eternal,

a aqueis pais terrenal

baixen, baixen presurosos.

de vossos cantos me lo dizoy

y ruyaus se oprimen lo cel.

Cantem honnes, sem recel,

jelicitant a Maria,

que nostre Deu se estaria

contemplant la desde l' cel.

La escena se transforma en gloria:

Maria se deva y los angeles can-

tant lo coro requient.

Et incarnatus est. & c.

de spiritu sancto

ex Maria virgine

et homo factus est.

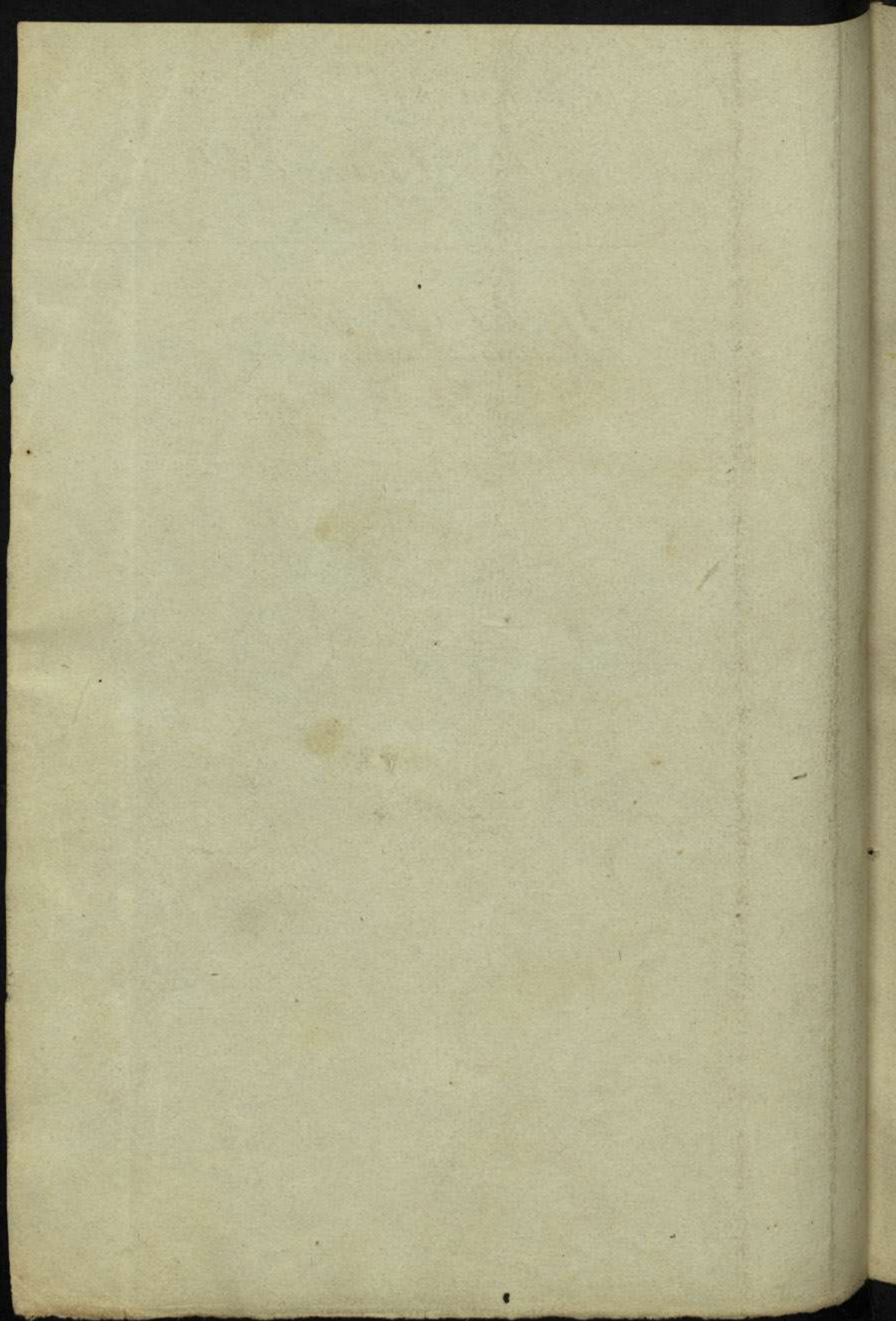
Despues del cant baixa lo telo.

Si del acte 3er

Acte d'art

Letter of
1791

59
Acte 4^{art}

Casa pobre.

Cena 1^a

Elia y Laurenc.

Lau = Elia, d'avuy avant

no pensis ja mes en mi:

ja que l'el ho vol aiquei

olvida aqueix trist amant,

Elia = Com olvidarte podre

si t'heu sicut dius mon cor!

Si tu denitzas ma mort

olvidam y in moriré.

Lau = ¿No iabí que a' la se jurada

per ja may se pot saltar,

y que has promei estimar

a' Borrego, desdichada.

Chi = ¿No veus ma immensa passió?
no miras mon gran Torment?
¿No tindrás per un moment
de Chieta compansió?

Lau = ¿L' deber... y l' teu honor?

Chi = Acís ne tens tu la culpa?

¿No s' trobarà la disculpa.

per ventura en nostre amor?

Lau = Calla, per Deu, t' ho demano!

Da a marchar y Chia l' deté abranantlo.

Deixam, Chia, t' ho prego!...

Escena 2^a

Dits y Borrego.

Chi = No nertirás!... ¡Ay! Borrego!...

Bor = Bravo, Chieta! ¡Aya, miano!

apretala mes!... ¿que fas?

Elh' = (ety deu meu! qui' ab que's pensa.) 60

Lau = Home, Borrego, dispensa...

Borr = Ja t'ha digo jo que's gras.

Lau = Hi vingut i'nicament

y ara mateix me n'anaba

per veure com li probaba

ci' d'hieta l'carament.

Borr = Donchs ja ho veus, molt be li proba.

signantli ab la ana que sen vagi.

Lau = Que volen dir ab aiçò?

Borr = Que toquis l'pirando

y no busquis ronya al cova.

¿Que t'pensas que rotant llech

per no entendre lo que vols?

Lau = Que vull, donchs?

Borr = Si fòssim sols

ja t'ho treuria del bech.

Lau = No siguen tant mal pensat.

Borr = Mira, noy, l'argo d'agui,
pués si t'ho haig de torra'di
pot se fare un disbarat.

Lau = Es que jo...

Borr = ctu, toca pipa,
y no'm burquis mes rations.

que ja t'inch plens als talons
de tanta y tanta munca.

Y ara tu, cara de mitja,

me esphicaras que es això,

o t'haig de pora l'carpo' amenas arilla

mes tendre que una sabitja.

Di = Home, Borrego, per Deu,

no fassis un disbarat.

Borr = Donchs explicat aviat.

Li = Jo no t'hi ofès, amor meu.

Borr = Com que no? Preparat prompte
que vaig a donarte...

Li = Que?

Borr = Garrotadas: conta bé Upega
vegas si hi trobas al compte.

Li = Ay que m' matan, assistència!

Borr = Canta, canta; ja veuràs.

Cena 3^a

Dits y Albano

Ab = Que s' aryo, gendre, que far?

Li = Clemencia, pare, clemencia.

Ab = Detirat per Deu Borrego.

va seguint pegantli.

Li = Ay! ay!

Atb = (dant un crit) Prou!

Borr = No'm deteniú!

Atb = Explicia antes l' motiu
que ha turbat vostre sonego.

Borr = Que no sabeu lo que passa,?

Atb = Que,?

Borr = Que m' trobat abassada

ab Laurenc al tre vegada

ja la senyora ~~de casa~~.

~~la grandíssima vaganta.~~

Aixó es massa!

Atb = Tova, com té d' habé nom!

ctiqó ja pana de vida.

Digar es veritat,?

Chi = Mentida.

No l' creguen, no, pare.

Borr = Com,?

y m' no negarás encara,?

62
Eli = ³ Es que no es cert.

Borr = calant la vara ety tumanta!

Vaig a darte una sumanta
hasta que 'i rompi la vara.

Atb = Fu teu guardava's be proyx detenintlo
mentres aqui siga jo.

Borr = Y qui sou vos perdi diqo'?

Atb = Que qui soch dius?

Borr = Si, qui sou?

Atb = Soch al qui deu respecta';
y si al nas la morca 'm pica... amenasantlo

Borr = triplas, noys, que ve an Boguica!

Atb = Ymolent! avant a pegarli.

Eli = Deiqil esta. deturantlo.

Borr = surtirme tots dos de casa.

Atb = Fu ets l' que tens de surti.

Borr = Donchs esperen vos aquí

y venren la que vos passa.

Cena 4ª isena

Abano, Eña y Surbel.

Sur = La discordia ha entrat aquí
per los enganyos que ne urdesço
ja que triunfar no mereisço
per lo que Deu pot en mi.

Eñ = Aqí no s' pot aguantá plorant

Ab = Filla, tu ten tens la culpa.

Eñ = Fampoch busco la disculpa.

Ab = Pues yo t' haig de castiga.

Eñ = Aquí espero resignada

lo castich que he merecut.

May a' Borrego he volgut,

y vos m' hi heu fet se' canada.

63
Abb = etra ja remey no li ha.

Eli = Y entretant jo susrive!

Abb = Calla, Elia, que algu' be,
procura di' imula!

Escena 5^a

Dits, Borrego ab nas portis y pastor's

Eli = Cava alegre y l' cor trist.

Borr = etra qui souu jo sabreu.

(plantantre devant de Abbano.)

Diquenne, no 'm coneixeu, ²

Abb = No recordo haberos vist.

que 's lo que busquen per qui? ²

Borr = Vay a dirvos ho al moment:

que toquen al dor corrent

y que 's quedi' Elia ab mi.

Eli = Jo ab vos! aneu a la ^{pascity} ~~porta~~!

no nos coneix, ni se qui sou.

Borr = Que vós que t'amaqui l'ou?

Chi = A mi?

Borr = ^{De sapia no hi veitg.} ~~Calla mata terra,~~ l'amenasantla

Ab = Vos guardaven de tocarla,
qui sou vos?

Borr = L'seu marit:

y o'be surtiu tot seguit

o'ab vos sol comenzo a'armarla.

Ab = Val mes que la prenguem a' rissa.

thont anen ab aquest nar?

Borr = No'm beraven al detras!

au, largo, y que's quedi'chia.

Chi = Pero que's lo que voleu?

thont va aicó... etneuen y luego.

Borr = et lo teu marit Borrego

41
dici respons, viva Deu!

Aties reparas tas faltas!

Eli = Guinas faltas volen di?

Borr = Si ha' haurá' algiun dimoni aqui?

(Luzbel li pega bofetada.)

aty! que m' han desfet las faltas.

Escena 6^a

Dits, Silvio y Pastors.

~~Silvio~~ Albricias, amicts, albricias.

Ab = ¿Ara Silvio que tens?

Eli = ¿Que es aiqo? que hi ha de nou?

Silvio = Ahont es lo teu marit? prest.

Borr = Encara m' tornare' e'imple!

No l' ven aqui cap de be?

Silvio = Merte, yo no parlo ab vos.

et Borrgo solament

vinch a' da' la enorabona.

Vamos, digueu-me, alont es?

Borr = Etico' ja passa de mida,
que no l' veus?

Sil = No, que no l' veig.

que potè' a' desparerent.

Es que si per cas dire'

que nombrin un altre arcalde.

Borr = Com arcalde?; vatura l' ret!

que hauran perdut la qabeta!

arcalde jo? No potè'!

etl mer animal del poble

donarli tal nombrament!

Sil = Home, no'm seu mer la guitarra.

No se perquè dos hi siquen.

Borr = Es que jo rochi'n Borrego.

Fots = Vos Borrego, ² vient

65

Borr = Com se entent!

A un arcalde semblant burla-!
Donchs ara tots provaren
si soch Borrego o no hu soch,
ja que de mi vos vien.

comença a repartir garrotadas
y li cau l'nar al surti Miguel.

Fots = ay! ay! ay!

Escena 7^a

Dits y s. Miguel

Mig = Fente, Borrego!

y ta figura al moment
~~ya~~ recobrant que veigim tots
que aixo ha estat engany d'aquell
que procura ab sas astucias

donarvos a tots Torment.

Foti = ety carat! si que s' Borrego.

Bor = Ho veyeu, nanos de unguent

Silvio = Dispensa, home, no t'habiam

conegut: ara ja ho veig.

Borr = Donchs anem en tots plegats

pera donar compliment

a lo que l' poble disposa.

Y tinguem per ben entès

que en quant empunyis la vara

a tots vos fare' and' drets.

Vaya anem: tu també Shia.

Fes bondat y t'absolvesch. pen van

Bosch curi

dicena 8^a

Josph y luego un angel

Josep = No'm segueixis confusió,
apartat ja pensament,
no donquis aïçis torment
a'mon cor sens compassió.

Es sabia ta presumpció;
sabia dich. no, no serà,
casi ab ella acertarà
la suspita que aquí m'guia
perque lo sol de Maria
obscureixentje ja va.
Atdeu esposa! Los cels
m'apartan de ta hermosura,
mes setne sola y criatura
que t'donquin socorro 'ls cels.
Pero que dich. Oh recels,
ahont aneu a parar.

Com podre jo comportar
que ma prenda idolatrada
aqui quedi' abandonada
ab ion dolor y perar.² Spansa
En eixa tribulació
lo meu cor tant ple de dol,
busca en eixos llochis consol
per calmar lo meu dolor.
Mes ja que tuch ocasió,
descans y treguas dare'
al perar y lograre'
ab lo somni' persuadir
lo que ara 'm porta a morir
ó alivio pbtie' tindre.
(se presenta y surt un angel.)

ctug = Patriarca sobera'

de la ascendència preclara
 de Davit, sanch pura y clara
 com la mes pura al mon hi ha,
 No profanis iuluma,
 de Maria la se pura,
 no marxitis la hermosura
 de aquella que l'fill de Deu
 ci'escullit per alberch ieu
 entre tanta criatura.

No es adulltera ta esposa:
 Deu ha dispost son prenyat,
 ja pots quedat descarnat
 si no f'altera altre cosa,
 Queda en pau Joseph ditpos
 a ta casa torna ja,
 y pensa que Deu esta

ab vosaltres carinyos. Ven va

Josph = Espera, hermos angelet,
repeteixme lo que has dit.
No, no, es veritat, ho he sentit
ja quedo jo satisfet.

Perdona dolça Maria
las sospitas y l' recel,
perdona l' fatal desvel
que embargaba l' anima mia.

Deiyam and' en busca de ella
per demanarli perdó,
ja que ha arribat la ocasió
que brilli pura ia estrella.

Cara pobre

(sen va)

Escena 9a

Surten tots los pastors.

68
Alb = Viva nostre arcalde!

Fots = Viva!

Borr = Si, que viva per molt, anys
ell y tots los seus companys.

Lau = (Mira l'emple com si t'iba!)

Borr = Fots me poder tremola'
si per cas salten al vey:
tot lo rigor de la lley
vos prometo executá.

Lau = Pero vos deben sabe'
que antes de ferho es precís...

Borr = Callen y escolten sumis,
no riguen vos al primé.

Lau = L'perque diguemme, donchs.

Borr = L'perque ja me l'se jo
y'm basta.

Lau = Donchs a mi no.

Borr = Muponi y pocas razones.

Lau = tipo' ni la ley marcial.

Borr = Eh.² que rindinas? ... Qu' has dit.

Lau = Pres.

Borr = Fems sort que no ho he sentit.

Silvio = La justicia sempre igual.

Borr = Foti pasarem per un fil.

Y tu que ets algo lletrat la Bato

quedas desde ara nomenat
secretari y agut cil.

Gracias me dara l'evari
de tant selecta eleccio'.

puig a ta gran refteccio'

augmentara l'numerari.

To enmendare las costums

del poble, temeris entes,
 y adelantant l'progrei
 vos treure' ls drets de consums.
 Fracto de simplifica'
 la part administrativa.

Bato Que viva l'arcalde!

Tots Viva!

Borr = animals, volen calla?²
 De aquesta hora en endevant
~~fora tot, ls que fan topus~~
 no vull veure cap maulo,
~~embuitant l'pape' a arrobas;~~
 qui vulga ^{menja, turro} ~~mangiar las torras~~
~~que vagi al plus dels dropus,~~
 se l'guanyi treballant.
 No estich per orgas ni boatu,
 Cada sabata a sa forma,
 y seguint aqueixa norma
 podreu beure l'vi baratu.

Pero diré' si sobre tot
procurá' obra' ab rectitut,
perque al que l'atrapi en brut
li fare' escapsa' l'ganyot.

Ja ho temiu entès; arriba,
toquen l'dor ab premissa,
y ab silenció y compostura.

Bato = Que viva l'arcalde!

Tots = Viva!

(sen van tots pel foro.)

Escena so.

Borrego y Elia.

Borr = Ja que m' quedat sob, Elia,
espero que aquí m' direu
la veritat, pero atenen
vuy la veritat clara y llisa.

70

Se que vos algun pecat
m'oculteu: oh se' de cert:
si vos tenuu l'cap vert
no ha de se' l'meu de crestat.

Eli = Ja tornem a' las andadas?

Borr = Y torno y hi tornare';
y ja mes no seguiré
las vostres calaveradas.

Eli = No m'oculteu!

Borr = Bona pesia!

Eli = Imolent!

Borr = No vuy cap soci,
que tocant en quet negoci
no estich per trobari presa.

Eli = Borrego, sou maliciós.

Borr = Seré tot lo que vulguen

mes m'ell m' vos lograren

que jo estiga aquí sent l'os.

Elia = Sen l'avor de parlar

una mica mes corrent.

Bon = Parlo com vuy, com se entent!

encara m' voldra venya.

Vamos, diguen, no es vitat

que entre vos y entre Laureno...

Conferencio aquí, a' nalseno,

Elia de la amistat.

Elia = Vos conferaré, espos meu,

que antes que al vos m' carés

no es estrany que perturbe's

lo meu cor ab l' amor seu.

Pero des que m' sou marit,

i com puch al veure' vos a' vos

71
y aquest covet tant vonyós...

Borr = Com se entent?

Elisa = Hermós he dit.

Borr = Ah! havia entès altre cosa.

Elis = Vos sou amable, trempat,
sou airos y ben plantat,
temu la figura hermosa...
Y sobre tot sou tant bo!!

Borr = Que bo es se' arcalde, jo t' joll!

Verdintre = Senyo arcalde!

Borr = Quin soroll!

Elisa, que sera' airop?

Escena 15^a

Bato, Silvio, Albano y Pastor

Fots = Senyo' arcalde! senyo' arcalde!

Borr = Aquí m' temu! que volen?

Bartons = Venim a' divli que m'vist...

Bato = Jo tunc de divho prime.

Silvio = No, que roch jo!

Bato = Jo traig de divho.

Borr = Animals! (quancrit) no callareu!

Silvio = Mireus ja poch...

Bato = No ja molt...

Silvio = Calla tu.

Bato = No callare!

Borr = Acabem de una vegada,
que m'aturdiu l' cervell.

Bato = Com secretari que roch
m'toca a' na mi de dret.

Borr = Troca donchs.

Bato = Alla va!

Borr = Pero procura a' se' breu.

72
Bato = Surta com acostumo

a' pastora' ls meus anyells
y cabras, per la montanya,
tot cantant per passa' temps.

Venia ab ma companyia
l'ara com vos.---

Borr = Si ja t' veig.

Bato = Ja sabeu que me l' emporto
cuant surto, per tot arreu.

Anaba l' pobre molt trist
y jo cantant y rient,
cuant al arribà al crussat,
alla' aprop del roure vell,
divino una mala fatchia
que m' ha deixat mort y fret.
sense sabé' lo que m' seya

toca' l' dengue decidesch,
pero allargant una mà
me la planta a' mal clatell,
m' tra morrus per terra,
y patejantme a' gust seu,
m' ha desiyat de una manera

que aqui no hi truch o' sense. tocantse
al darera

Oejentme tant mal tractat
comenno a' dona' quiclets,

y quant aquets han vingut,
ha tocat l' dor, dient:

" que s' vol menja' tot lo poble
comenssant per vos prime! "

Borr = Deu esta molt asamat

que necessita tant grei y.

Foti = Que decidu.

Borr = Secretari,

73

presentam un pediment
contra ell: biam si aqueixa vara
l'posara d'sota pen!

Que nos sembla. ² Que hi Diheu vosaltres.
Donen tots vostre paré'.

Bato = Mes diguemme l'alcaldera
formara part del consell. ²

Borr = Puer home, es molt natural.

Eli = Fambé dono yo parés.

Borr = Tico' es anuntó molt serio,
y ella entent molt be l'maneira
de tots nos anuntos Bato.

Alb = Vamos, no 'us entretinguem
comenii prime' Laureno.

Fots = Si, si.

Lau = Ja que així ho volen
vaig a dirvos ma opinió.

Foti = Vinga, vinga.

Borr = Eh! que callem!

Lau = Mon pare es que l'uoble arcalde
Borrego, vagi al moment
a conferencia ab al monstuo,
dient de part del poble en pes
que'm deixi ab tranquilitat
y desechi sos intents,
que aqui som tota gent pacifica
y cap mal li pensem se.

Foti = Queda lo pare' aprobat.

Ab = Y vos gendre que hi diuen?

Borr = Que ja que lo poble ho vol
y aproba mon nomenclament

seme desplega' l'meu llabi
sa voluntat cumplive'.

So buscaré a' w'aqueic monstruo
que porta semblanti intenti
y ab lo meu valor y manya
a' fugi' l'obligare'.

Bato = Viva nostre arcalde!

Foti = Viva!

Bow = Gracias, gracias, poble meu.

(en van tots.)

Borch curt

Escena 12^a

Luzbel y Diego Borrego

Luz = A Deu tanta humiliació!

Com suportar lo meu pit
pot aquet jon tant petit

que amedrenta ma rahó.
De rabia bat lo meu cor
mirantme abatut aisi
y ja no puch mes sufrir
tantas penas y dolor.
; De que ton poder blasona
Luzbel y ta magestat,
si t' miras als pens posttrat
de una miserable dona!

Escena 13^a

Luzbel y Borrego.

Borr = Aja! ja estem en campanya!
Molt prompte sabra qui soch
aqueit pillat que pretent
menjarrem com un bunyol.
Gaitarme a mi semblanti bromas!

Luz = Que buscas aquí, pastor. ² 75

Borr = Ay, ay, ay!... voste' dispensi.

Luz = Digas, que pretens. ²

Borr = Qui jo. ²

(Bona l'hem feta Geroni

ja m' comenzo a' da' per mort.)

Luz = Respontme a' lo que t'pregunto
o' aquí t' destrosso.

Borre = (espantat) Home, no!

no se las pegui tant sortas.

Jo... venia aquí... per vos...

perque... hi haig de da un cado.

Luz = Explicat prompte, que vols. ²

Borr = (Uamos, jo aquí no estich bé:
cuasi estich per toca' l' dor.)

(va a' fugi y susbel l' dete')

Luz = ~~Atto~~ aqui! no fugirai
infame, atrevit pastor.

Borr = ity! no m' toqui, per Deu!

Luz = Calla,

ino f' despedasso l' cor.

Borr = Ja callo... pero callant
no sabreu la comissió.

Luz = Donchs explicit al moment
yno gastis tantas rasons.

Borr = Jo vinc... de part del meu poble
a di que sari l' favor
de desparnos ab iorrego,
perque si no mou alborot,
l' arcalde, que s' diu Borrego,
y es home de molt... valor,
li porara l' peu a rotlo.

mostrantli la vara sobra. (animantbe
per gram.)

Que t'han fet, grandissim pello,
 'ls habitants d'aquesta lloc,
 per servir las amenasas

que 'ls han fet sem compassio'?

Que t'han fet las mevas vacas,
 y 'ls meus crestats sobre tot,

per di que te 'ls menjara's
 tots plegats ans de re'morts?

¿Que t'ha fet la meba dona?

y digas, ¿que t'hi fet jo

que roch l'arcalde del poble

y unich senyo' d'aquets llocs?

Luz = Partor, per ventura ignoras

que ii promous meus suors

puch arranca' eiqas montanyas

y colga' ab ellas ton cos.²

Borr = (Que no tinga aqui la vara
per poderli fer la po!...)
; Per ventura ignoras tu,
pues ja t'ho he dit altre cop,
que soch l'arcalde Borrego,
sino tocar al dor
't'pico de cap al cep
per tunante y Madrigot.²

Luz = Ja s'acabat la paciència! -
ava sabrás qui soch jo' (agasantlo)

Borr - ay! ay! no hi tornare' mes!
deixem ana' per favor!

(se enfonian en lo escotillo)

Es de la cua lo^a

Escena 14^a

Bato y luego Borrego,

Bato = Caminat ja de camina'

per entre aqueixas montanyas,

agui reposare' un poch

per da' descansar a' las camas,

Ja estich desitjant sabe'

de Borrego la embarcada,

y veure com ha quedat

ab aquell pillot de marras

que ha trarotomar ha vingut

la pau de aqueixas comarcas.

Borr = (unt ab banyas y cura.)

Socorro, pastors, cocorro;

Bato = esty deu meu! quina bestiausa!

Borr = Ests tu, Bato del meu cor,

Bato = Y m' coneix!

Borr = (acostantse) sty Bato!

Bato = (rechaintlo) etpavta!

no requiets.

Borr = Soch Borrego.

Bato = sty home! vaya una fatia!

qui t'havia de coneixe!

Y ahont vas ab aquestas banyas?

Sty, desde que t'has casat

te engilas com una parva.

Borr = Home, aixis, burlat de mi!

despres que tu n'ets la causa.

Bato Jo...²

Borr = Si, que com secretari

t'tocaba la embaiçada.

Bato = Mes qui es lo que t'ha passat?

explicat de un cop panarra

¹¹
Borr = Escoltasse y t'ho diré.

Bato = Vamós, ja t'escotto; acaba.

Borr = Quant vos hi deixat ja poch
m'hi internat per la montanya

decidit com tu ja sab

a' sem respecta' la vara.

De prompte un busto diviso

de forma bastant estranya,

y reconeixe al moment

aquell gran pillet de plata,

que a' nals dos no fa més dias

'ns va donar una sumanta.

Jo m'hi posat a' se l'home

dirigintli la paraula,

mes ell sem gasta' romanent,

expurnantli l'ull de rabia,

ni' posa' una mà l'clatell
y una altre mà entre las ancas
y com qui tragina un trasto
se'm carrega a' las espatllas.

To m'hi posat a' crida,
mes ell dona una patada,
y obrint un forat a' terra
al infern me traslada.

Aturdit com pot pensa'
jo no sabia ahont girarme,
cuant me trobo rodejat
de dimonis tot ab barba,
que t' dich que seyan mes pò'
que la guardia veterana.
L'un m'atiraba un bolet,
l'altre m' daba una castanya,

77
y'l mateix que una pilota
de l'un a'altre volaba.

Al sabé que era casat
aquella infernal canalla,
ni' harriat uns esquellots,
que cuari' & dich que semblaba
una divusió de corts,
de las que hi sol habé a' Espanya,
Noie en que harria parat
tota aquella saragata,
si un que s' deya Babola
pel seu compte no m' amarra.

Fot respallantme l' esquena
y pel darrera palpantme,
m' miraba ab ulls encesos
y ab la cua envabanada.

No se lo que m'hanra'fet,
mes Bato, aquell tros de raba
se m'ha quedat enganchat
y aqui, l'porto; entre las cammas.

Bato = Borrego, sabi que fas goig
entre la cua y las banyas.²

etra si que puch ben di

com aquell: Saludo al vate!

Borr = Home, aiqis, burlat de mi!
; no paterico prou encara.²

Bato = Y digas, que penias se.²

aiqis no pots presentarte.

Borr = Be prou que ho veig! Mira Bato,
m'has de fer un favor.

Bato = Deman,
que si no m'corta cap cuarto.

Borr = Lo 'm poro de quatre grapas

80

y tu tirará ben sort

sim que logrias arrancarla.

Bato = Com tu vulguis: mes prime

ho probaréim ab las banyas.

Borr = etu! agafa y tira sort.

Bato = Ya está dit. (tirant)

Borre = ety! ay!

Bato = etguanta! (tirant ab sorsa)

Borr = ety Bato!

Bato = No tingas pi:

si qu'hi estan ben arreladas.

Borr = ety, ay! Bato! no puch mes!

Bato = etguanta l'ali, panarra.

Borr = Uy, que'm fas mal.

Bato = Ya regueiran.

Borr = Uy, l' front!

Bato = (arrancantlas) Mevas son apa!

Borr = ety! quin pes m'has tret del cap.

Bato = Vámon, ara anem pel rava.

Borr = Deixam reposa!

Bato = Ca, ca!

au, posat de quatre grapas.

Borr = Cuidado, Bato, per Deu!

Bato = No temis: posat en satcha.

(Borrego se posa de quatre grapas
y Bato tira de la cua.)

Oh, issa!... ya va seguint.

Oh, issa!...

Borr = Uy, uy, uy!

Bato = Que es Marga!

Borr = ety Bato, que m'trens las tripas.

Bato = (tirant) etroca la budellada!

Borr = ety Bato!

Bato = etguanta l'ale!

Borr = No puch!...

Bato = (tirant fort.) etu! (Garranca) Meu es el rava!

Borr = ety! (desigantse una per terra.)

Bato M'has fet una Borrego.

Borr = Mer hi suat jo caramba!

Bato = Ja t'heu troba un pich millo?²

Borr = Si, Bato.

Bato = Tu em cap a casa?²

Borr = No digas res a ningu
que si ho sabian...

Bato = Lara!

no tingas po!... (a tot poble.)

Y aixo que de quedar-se.² (senyalant la cua y banyas.)

Borr = Mira, carregato al coll
y ho colgarem sota un arbre.

Bato = Jo men' guardare'!

Borr = I ho mano!

Bato = Y qui ets tu?

Borr = Soch l'arcalde,

Bato = Y d' mi que'?

Borr = No cridis tant,
iino t'empenyo la vara!

Bato = Ba! paciencia y carreguem.
que la autoritat ho mana.

ojo (Bato carrega ab la cua y las banyas
y sen van)

Selva llarga,

apareixen tots los pastors can-

Tan y luego Borrego

Coro

La dolça pastura
 tendres cabridets,
 deixen ja quietas
 que'm de retirar.
 La nit se apropima
 tranquila y serena
 deixem la faena
 que'm de retirar.

Escenals^a

Borr = (dim) = Oh dels pastors!

Sil = Que'is aixo'.

Ab = No es Borrego l' que demana
 per la montanya socorro.

Lau = Si li havran donat sumanta.

Sil = L' mateix y com un cervo

corrent agui s'adelanta.

Borr = ety! Currint tot eibarcat.

Sil = etqui esta.

Ab = Que es diço.²

Borrego, que es lo que t'pana.²

Borr = ety amichs! Si sapiguessen

lo que ni ha fet aquell lladra.

Foti = Lo has vut.²

Borr = eto aquets dos ulls.

Foti = Si has dit allo.²

Borr = Malornatja!

ni may que n'hi hagues parlat.

Foti = Que t'ha dit.²

Borr = Escora llarga.

Ya mes ni ha parlat de un modo
que jo no li he entes paraula.

Pro li' he dat un sofleyadu
que no crech que tinga ganas
detorna' a' veini' may mes
per aqui a' moure gatsara.

Escena 16^a

Dits y Bato ab un plech.

Bato = Senyo' arcalde aqui va un plech.

Borr = Per mi' ²

Bato = Si no mi' hi enganyat
din al arcalde del poble.
A veure, llecilo.

Borr = Ca!
aixo' es cosa teba, Bato.

Com agutil y escriba'
A' toca a' natu de dret. (Canthi l' plech)

Bato = Be', home, be'! Uinga... això' ray! (brinillo)

Diu... diu... diu...

Borr- Vaja, que dia.

Bato- Home, no vaji wemat!

que es pena que no hi ha mei

que poderho endeirna!

Borr- Llèyeis y pocas rasons.

Bato- Diu... diu... diu...

Borr- Acabarás.

Bato- Es que aqueixas rattas negres
d'aquí m' destorban bastant.

Borr- Guin secretari mes ara!

Bato Et tal arcalde...

Borr- Vejam:

porta'l papí, sabatanas!

Perme'l favor tu Laureno
de llegirho net y clà.

¹⁴ Lau = "Octavia, Cesar August

" de lo imperi' Roma' -

" Avoiatres los arcaldes

" governadors y empleats

" mano, que pena de mort,

" vingan de totas edats

" y secos, noblesa y Plebe. - "

Borr = Com. ² com. ² - torna a di' l' ginal.

Lau = " Noblesa y plebe. " ; Enteneu. ²

Borr = Que deura' se' aquet menja' ²

Lau = " De cada familia dos

s' ~~entràn~~ entràn a encabessa

al poble ahont haquin nasent. "

Borr = En mana descabellà' ²

Aiqò' es tractar nos de torus.

Bato = Deu sabé' que ion carat.

Lau = " Y perque ningú ho ignori
aquesta ordre's fixarà
en la meua pública plana
que tinga l'poble o ciutat. "

Fot Gran novetat es aquesta!

Borr = Nada, nada: tu, escriba' (a Bato)
portam al moment la vara
l' tinte' y pape' sellat (Bato senya)

Ab = Borrego, que va a fer, ²

Borr = Home, vaig a contestar.

No es just que un Emperador
quedi' per mi desarmat.

Bato = (que surt ab tots los trastos y s'arenta
d'terra.

et qui esta arcalde Borrego

tot lo que haben demanat.

Borr = Vaya donchs, sen aqui d'terra

y escriu lo que vaig dictant.

85

Pora aqui, ~~cualsevol cosa~~, lo que t'he
y me avall punt final,

Bato = Ja esta: que haig de pora me,²

Borr = Senyo Emperado' Roma

Bato = Maa!!

Borr = Enterat de vostre escrit.

Bato = Fet.

Borr = Os saig present que ha canat.

Bato = Fat.

Borr = En lo pobte un alborot.

Bato = Bot.

Borr = Y perço hi fet pora a dalt
un punt final com compet.

Bat = Pet.

Borr = ctava vos haig de annucia

Bato - Ah!

Porri - perquè vos heu de rabé... Bato - Ah!

Borr - Que jo 'm trobo bastant bo.

Bato - Oh!

Borr - I fare' cumplí' com cal

las ordres que m' heu fet di.

Bato - Ah!

Escena 17^a

Diti y Luzbel

Luz = da, furias infernals
inunden tot l' univers
que si l' pogués abrasar
cumpliria mont desitj.

Bato - Merque 's lo que estich mirant!

No estava cl' ara mateix?

(Canm rayo en la cabanya)

Shi (chin) ty! ay de mi!

Alb = Correm tots que la cabanya
de Borrego esta cremant (entran tots)

Borr = Si que la habem feta botra!

Bato, ver, ver d'ajuda!

Bato = Venimti arcalde també (entra)

Borr = No, que l'loch m'causa espant.

Dem = Aigua! aigua!

Borr = (De bent un trago) Vi, vi, vi,
que a la cabanya no vaig
encara que s'irem i l'sogre.

Luz = Fu, pastor, perque no vas
d'ajudar los teus amichs?

Borr = De aho m't surts tu cara de rap!

¿Que no sabis que so l'arcalde
y que aqui tant sols i' fa

lo que jo mano ho dispoio,

Ooh veure com al moment
si vull t' saig agafá?

Favor aqui a' la justícia!

Luz - Calla, imbecil, ignorant!

que si t' agafó pel cos

com un bolado t' desfaig.

Borr - Llengua tens! Focam si gozas,

Luz - Anvi a' ajudarlos. (otren a' paladar)

Borr - ay! ay! (en va)

Cicena 19^a

Luz bel y Satán

Luz bel ^{Satán, puig ja están}
~~Satán~~ Ja Luz bel están cumplidas

masas ordres, y en las montanyas

^{mira!}
~~veuras~~ totas las cabanyas

a' cendre y soch vedubidas,

87
Luz = ~~Pues a completa~~ ^{cinema acabada} la cosa,

que no haig d'quedat content
hanta veure l'hi sangrent
d'aquesta dona orgullosa.

Escena 19^a

Tots los pastors y juego Bato y Borrego

Luz = (que tren a' Elisa demayada)

Ta libre estas del perill.

Eli = (retornante) Gracias! Ya qui dech la vida.

El = Soh a' Laureno querida.

Ab = To t dono las gracias, jill.

(Surten Borrego y Bato cremante)

Bor = Ay! Mira que t cremas, Bato!

Bato = Y tu t estas encenent!

Borr = Ay! si atrapo l'insolent

que m ha causat tal rebato!

Ab- etnicks, ja la tempestat
de nou torna d'amenarà;
arrodillem y a' pregà
al senyo' que 'ns ha salvat

Coro

Senyor que miras
desde l'altura
los que a'ta neclura
vives forma.
Deten tas iras,
puig tot ho ensrenas,
de nostres penes
apiadat ja.

Acte 5^{int}
" "

1850

1850

2

1

1850

1850

1850

(Gran pena al foro que s' transformava en gloria).

Escena 1a

Joseph y Maria

Joseph = Animeus, esposa meba,
que prompte descausaven:
ja lo cant del gall anuncia
que aprop lo poble deu ser.

Maria = Estich tant vendida ja!

No puch mes, amant Joseph.

Joseph = Deixeu-me, que encas podria
Joseph apudat per deu. (dantli l'obra)

Agafeu vos del meu braç
y esportant vos un chiquet,
prompte en lo poble vehi
trobareu aculliment.

Si vos trobeu tant causada
senteu vos aqui, senteu:
jo vos tapare ab la capa

perque no tinguen tant fret.
Mar = Estimo vostres cuidados
y l'favor vos agrahesch:
acosteu y en vostres braços
em vateu m'adormire.

Prenehuo, ejsos ab paciència,
deixame dormi un vateu
mentres que vos lo meu somni
solicita aqui vetlleu. (s'adorm.)
(cant d'angels dins)

Descanseu, mara de deu
mes he smora que l'abril:
puig que tot un cel vos guarda
segura poden dormi.

Jos = Dormiu sens tenir recel
de temor eppora bella,
que vos guarda tanta estrella
com angels hi ha en lo cel.
i qui com vos del inmens vel
tal favor pot conseguir?

90

Prig heu me vescut sentir
la ventura que os guarda,
Prig que tot un cel vos guarda
segurament podreu dormir.

cant

Prig ja lo sol de justícia
desitja alegre sortir,
essent-ne tu hermos orient
eixirà de dins ton pit.

Coro = Ja se ha acabat lo meu dol!
tal ditja mon cor arroba!..
Prig sento os portar tal nova
los angels per mon consol.
Ja que aixis lo cel ho vol
alegre podreu dormir,
Prig haben de combatir
del dimoni la malícia,
perque ja l' sol de justícia
desitja alegre sortir.
Oh ditxos los meus braços
que tal ditxa han alcançat!

ques seus mèrits han lograt
forma per vos dolços llasos.
Oull donarvos mil abasos
aqui adovantvos rendit.

Si Maria, has conseguit
que l'astro mes resplandent,
essentre tu hermos orient
eixirà de dins ton pit.

Mas = Valgam Deu! ab quin espant
estima't Joseph, despertat!

De temor me desconcerto
ab aqueix somni pensant!

M' semblava que sentia
un coro d'angelets bells,
que llum daba ab sos destells
a tota la vida mia.

Entonaban ab dolç cant
que l'senyor de terra y cel
naixerà avuy...; enant recel
tal moment m'està causant!

91

Jos = Anensen prompte ma vida,
anensen prompte a Betlhem
y allí potse trobar em
qui nos dona sa acullida.
En nos braços sens temors
descansa, Ma via hermosa,
puig en ton seno reposa
la imatge del Criador. (sen van)

Bosch curt.

Escena 2a

Borrego que surt cantant.

Bor =

Caminant depressa
prompte arribarem
a la ca... ca... ca ca...

la banya de Betlhem.

Ayaja! aquí que fa fresca
farem un xich de pa y trago,
que las tripas se esbalotan
y es que volen ja má a lgo. (i aventa)

Ay, ay, ay! encara ls ossos
em fan mal d'aquell fregado,

que vaig tenir ab l'pillastre
que volia exterminarnos.
Si no toca l'os de pressa
ja ho hauria vist l'maco!
treuen l'pa y al formatge
y la bota al contact; quapo! (ho treuen)
y ja que estich sol, podre
treure l'ventre de malans.

Escena 3a

Borrego y Bato.

Bato = Hola! hola! mira l'Borrego
com s'afavta tot solet!
a veure a poch a poquet
si un bonich xasco li pego.

(li pren la bota y s'jona
a menya al fondo amagantse)

Bor = Aja! deixem fe un peto
a la bota que finch red. (la busca)
mes ahont es...; vatura l' red!
que dimoni sera aixó?

(repara ab lo Bato y ell fa l' desentes)

Hola. Bato! que estàs fent? ⁹² (no li contesta)

Contesta, vatura l'mou!

que es lo que menjas? respont!

Vaja, contesta al moment!

Bat= Ay! Borrrego, tu per qui?

Bor= Que t'pensas que veuch del hort?

Bat= que dius?

Bor= No fassis l'sort!

tu l'has robada, si, si.

Bat= Jo?

Bor= tu, grandissim be sgant!

Bat= Home, no entench lo que dius!

4'afiguras que per dius

estich a ra aqui menjant?

Bor= Ja! aqui al clatell me las plantas.

Bat= Si es un rich de pa y formatge.

Bor= No te n'nivàs en malviatge!

La bota veuy. (cremat)

Bat= (burlantseu) Ay! m'espantas!

Bor= La bota, y no a smem camorra.

Bat= Deixem en pau.

Dor= Mira, Bato;
si no treus la bata t'mato
aquí, a cops de cachiporra.

Bato= Eucara veure farsas...

Dor= Si, que tu me l'has robada.

Bat= Ja hi tornem altre vegada!
(va a aixecarse, mes de prompte gira cua rienten)

Val mes que no n'fassi cas.

Dor= De mi, Bato, no ten rius,
que poch a scade y no en balde.

Bato= Y t'creus que perque ets a scade
m' deixara ve' di l' que m' dius? (salta)

Dor= Donchs tornam al punt la bata.

Bat= Jo no la tinch. (se l'amaga entre canes)

Dor= (palpantlo.) Embustero!

Bat= Ey! no m'toquis al traseiro.

Dor= Donchs no m'fassis la patota.

Bat= No te la faig pas.

Dor= Nahvat!

(despres de un rato de poch entre ls dos
li can la bata.)

Mirala, veus?

Bato = (ab devergouiment.) Y be, qué?

Dor = Gosas encasada di ve

cuant ab lo fust t'hi atrapat?

Bato = Dorrego, prenhu ab paciència;

aixo ha estat sols una broma.

Dor = Broma? No a mirás a Roma

Bato, per la penitència.

Bat = y be, vasa, que farás?

Dor = y m'ha deixat sense vi. (que anaba a veure)

Lladre de justícia!

Bat = (cremat.) A mi!...

Dor = Ara me la paga vas. (alsant l'garrot.)

Bat = (lo matix) que t'pensas que m'farás pó?

Aquí te espero, valent!

Dor = Que te n'burles insolent?

Donchs ara sabrás qui só.

Escena 4^a

Dits y Lusbel

Lus = Alto, pastors! (gran crit.)

Dor = (expantat) Ay, ay, Bato!

Bato = Ja tornem a tenir aquell!

Lus = Escotten quatre paraulas.

~~Bato~~ = Qui sou vos, que demaneu?

Bato = Sempre nos surt tres cantó.

Dor = Ja m' sembla que balla ven.

Lus = Partors, acosteu aquí.

Dor = Mira que t' demana, ves.

Bat = No, home, no; que t' crida a tu.

Dor = I' dich que ts' tu. (cambiant de puesto)

Bat = (idem) No pot sé.

Dor = Home, si te esta mirant. (idem)

Lus = No irriteu mon sufriment
y acosteu aquí tots dos.

Bat = Y be, vamos, que volen? (volgent se l'home)

Lus = Si a tot lo que vos preguntí
m' contesteu ab acent

no per vos cap mal prometo.

Bat = Expliquis, donchs.

Lus = Escotten.

Haurian sentit a dir

si l' Messias verdader
ha vingut o si vindrà?

Bat= Home, no estich al corrent.

pero estava pensant a sa...

Lus= Què?

Bat= que si demà tornés
potse explicar-li podria.

Lus= No, vull saber-ho al moment.

Bat= Home, no siga tossut.

hasta demà; pasihó bé. (va a fugir)

Lus= No marcharàs fins que m' digas. (agorrsant-lo)

Bat= Ay, que m' arrenca la pell!

Ja veurà deixim a na

y tot, tot li explicaré.

Lus= Digas, donchs.

Bat= Aquí present

està l' arcabre del poble

y això es incumbencia de ell.

Lus= Buens, donchs, diga'mho tu.

Bat= Home, si yo no se res.

Si encara no fa mitja hora

que m' han dut l' nomenclament.

Lus = Si no m'ho dius desseguida
probaràs lo jurat meu. (pegantlle)

Bot = Ay, ay! ajuda a l'ascabde!
Agut cil!

Lus = Calla!

Bot = No vens?

Bot = Semp a scabde no m'puch moure
que m'ha agafat sampa l'pen.

Lus = No diras? (amenassantlo)

Bot = No s'acalori:
li vaig a explicar al moment.

Lus = Acaba.

Bot = He de se per forza...
a la terra o be a'nal cel.

Lus = Si m'apuras la paciència
t'destrosso aqui mateix.

Bot = Donchs ja s'acabat l'broquil:
D'això vos que n'heu de fer?
; Vos pensen que ab un ascabde
se l' tracta sens mes ni mes
de la manera que vos

m'esten tractant, insolent? 95

Vos heu figurat tal volta
que jo espia tinch de ser
dels que s'acullan al poble
que Borrego presideix?

Ho qui habeu de fe, y creyeume,
estoca l' dos al moment;

perque si me enfado massa
vos fare...

Dus- que faras? que?

Bor- no criden tant.

Dus- Calla, imbecil!

Bor- no vuy calla, ho enteneu?

Jo toch l' arca de Borrego,

y si tornen a obrir l' bech...

Dat- y jo toch l' secretari

y si al moment no marchen

tot requit vos forma causa

y a veure qui podra mes.

Sembla que ha quedat comfos.

[mirantse ls dos ab satisfaccio.]

Luis = Oh! basta de sufriment!

Aquí ma sabia en vosaltres,
imbécils, de sa hoga ve
y entre mitj de ~~aqueles~~ ^{peixas, montañas} ~~peñas~~
amarga mort. trobareu.
No tindréu eco en las peñas
vostres fúnebres gemitos,
y lo rugit de las piedras
sentireu únicament.

(Comença a lutchar ab ells y després
de patejarlos y lligarlos sen va.)

Escena 5^a

Dato y Borrego, lligats.

Bor = Ay Dato meu!

Dat = Ay Borrego!

Bor = Jo estich mort!

Dat = Jo enterrat.

Bor = Deyas si pots aixecarme?

Dat = Prime'mhas de destligná.

Bor = Y donchs ara que fareu?

Bato = paciència y conformitat.

Dor = l'amor, agusa l'ingèni
que s' comença de fe tant.

Bato = Sí, pero que vols que passi
si tincn lligadas las mans.

Dor = Prohem D' albarros?

Bato = Prohem.

Dor = Apa Douchs. Ay! ay! (van a albarre y canes)

Bato = Ay! ay!

Dor = Animo, Bato.

Bato = Au, Borrego.

{ Despres de molts esforços s' albarre y
tirau l' un per una part y l' altre per altre.

Borre = Home, Bato, per ahont vas?

Bato = per aqui.

Dor = No, home per qui.

Bato = Aixis no n' surtiren may.

Dor = tu tens de fer lo que t' mano
que so lo l' autoritat.

Bato = No me entench de manaments

entrestim que s'ua fent tart.
(s'ajup y se l'carrega a l'espatlla
y ten van correns.)

Escena 6^a
Carre cunt

Maria y Joseph

Jos= Seria possible temps
que en la ciutat de Bethlem
ahont finch tanta parentela,
no trobi fo aculliment.

Mas= So ho, afligit, tendre espos,
no estiguen tant trist, sabent
que ha de naxer esta nit
l'consol del univers.

Jos= Allí veig una posada,
potse hi haura aculliment.
Ma de casa? (truca.)

Veiu dins= Qui demana

Jos= Senyor, so un foraster

y una tendre doncella
que per pietat demanem
que nos donquen acollida.

Uen = Bon home, mi' dispensa ven,
pero esta plena la casa
y tothom dorm.

Jos = L' cel
premia sa' la caritat,
si semblant bona obra feu.
Aprop del parí ma esposa
esta; deuli aculliment.

Uen = Home nos torno a repeti
que tot esta ple de gent,
y es inutil molesta vos.
Brava molestia per cert
ab lo part nos donaria.

Jos = per caritat!

Uen = No potre.
A mes que aquesta ponda
tal gentusa no aculleix.

Sibrio y Laurens

(Borch March nevat.)

(Un gran foc ab un cabero al mitj.)

Fil. Laurens, ja un fret que pela.

Laurens. A fe, may ho habia vist:

mes contaba la meba avia

quant eran llargas las nits,

que en lo any, jo no se quant,

va se tal ^{neurada} ~~tant~~ ~~grans~~ frets aqui,

que l' major part del poble

de fret se va ven movi.

Anem a veure l' cabero

que ja deu esta bullint

y ls pastors, segons deotan

aqueixos vernors vehins

ja s'acotan.

Fil.

Si, Laurens:

molt be has dit; ja son aqui.

Escena 8a

Dits. Abano, Eliseta y pastors.

Ab= Eliseta, quin pret que fa.

Eli= Si esten tot de neu vestit.

Ab= Y Bato y Borrego ahont son?

Eli= Ja rato que no s'han vist.

Ab= Ahont dimontres estavan?

Criarlos sera precis,

que comensa a para l'hora
y tenim sobre la nit.

Tots= Borrego, Bato. (Cridant per la montana.)

Pat. y Bot= (Dins)

Pastors.

Lau= Aquí venen.

Eli= Ja ls' tenim.

Y van tots dos enganxats!

Ab= Estavan de bronca.

Eli=

Si:

Escena 9a

Dits. Bato y Borrego

Bato = Ay! ay!

Dor = Ay! ay! deslliguenos.

Fots = Y aixó que vos ha succehit?

Bato = Es March de contarho.

Fots = Conta.

Bato = Prime mireu si noch viu.

Fots = Si, home.

Dor = Palpam, Elisa.

Elisa = Perque?

Dor = Per si estich ferit.

Elisa = No tens res, estimat meu.

Dor = Ay! valgam la Num dels llims.

Alba = Qui os ha posat d'aqueix modo.

Bato = Qui te de se!.. aquell malahit.

Dor = O tinch de perdre la vara, ho s' recordava de mi.

Alb = Mes femnos la relacio de tot lo que os ha succehit.

Fots = Si, si, conteu.

Dor = Alla vaig.

y finalment com vos dich,
despres d'estas y altres cosas
y de tot lo referit
us' va passa aixó y molt mes
y l'cuento s'acaba aqui.

Elisa = Sempre serás animal.

Dor = Elisa, no veuy motius.

Elisa = y donchs perquè fas l'simple.

Dor = Com se entent!

Elisa = Ja t'ho he dit.

Alba = Vamós, basta de rahons
que l'cadbero esta bullint.

Dor = Endavant, donchs, omiga l'saucho
que ja fam canina t'inch.

Silvio = Aquí va. (portant l'cadbero)

Alba = poseus per ordre
y vos ho aniré repartint.

Elisa, tu la primera).

Dor = togre, que pensen ab mi.

Ab= te, fant.

100

Bor= Aja! ~~vinga~~. Peca samba!
que m'hi escaldat l'ragi.

Ab= No siguessis tant tragon.

Bato= Que s'aixó?

Sil= Arris ab Hobins.

Bato= Borrrego, deixam la bota.

Bor= Prime deixam beure a mi: (beu)

Bato= Ja estich causat de espesa.

Borrrego, que us'hi adormim?

Ab= Ja no hauria de se ell

L'que s' demandes aqui.

Bor= Que nos penseu que me emborratcho
ab quatre tragos ni ab sis?

Aqui va Bato, y ha veure
qui s'posa prime bartinch.

Lau= Calgam deu, quina claró
s'divia per llá dins!

Alba = Nireus ab quin desorego
las cabras s'han espargit.

Dor = Que sera això d'aquet foc?
si s'cremaràn ls meus pins!..

Lau = sembla que caiguin estrelles.

Sil = Quina música: sentiu?

Escena 10^a

Dits y S. Gabriel

S. Gabriel = pastors d'aquelles montanyas
de part de lo redemptor
~~veix~~ p' ab annunci del senyor
baixo p' a vostres cabanyas.

Sobre que per fi a nascut
aqui l'verdader Messias
cumplintre las profecias
que tant los mals han temut.
De Bethlem en un portal
entre pallas lo veureu,

y adorar-lo allí podreu

disfrutant-ne de un bè tal. (ten va)

Bato = Mira l'angelet com vola.

Borre = Anem a llà tot seguit:

que vos sembla!

Toti =

Ja està dit.

Elisa = Y jo que m'quedo ^{aquí} sola?!

Borre = Una també tant se val. (beben un trago)

Alb = portem-li tots rics presents
per fer-li ls'operiments.

Vamos, despacha, animal (a Borrego
canta que beu.)

Un nin precios
un nin que s'heu,
entre la palla
nais en Bethem.

Anem a adorar-lo,

anem, anem,

puig per salvarnos

home s'fa deu.

(sen van tots.)

Bosch curt.

Escena 1^a

Joseph, luego un angel

Joseph = Cansat vinch de camina
tras de busca aculliment,
y reclamo inutilment
perque ni llum puch troba.
Deu meu! Deu meu! com podria
la prenda que tant adors
dona a llum el gran tresor!
De dolor se m' morira!

Angel = Venerable Sasareno
axuga ~~tot~~ l' plor que t'apena,
cambia en goig la teva pena,
jo de part de deu t'ho ordeno.

Ja en Bethem ta casta esposa
 a llum acaba de dar
 al qui te de governar
 cuant en la terra reposa.

Segueix me sens cap temá dilació
 veurás a ta esposa pura
 y la hermosa criatura

que ve a implorar lo perdo. (sen va)

^{Es cert cuant ha dit?}
~~Por- Espera angelet, espera,~~

angel del semblant hermos,
 deixa que t' donga ditxo
 al meyns las gracias siquera.

Per que aguardo que no vaig
 a veure la prenda hermosa

que en los brazos de ma esposa
 lagrimas de rosama a vaig.

(sen va.)

Escena 12^a

1. Miquel y Lusbel ligat ab cadena

Mig= Rendixte al poder de deu.

Lus= Dels dos qui mana aqui?

Mig= Jo!

Lus= Tu mana me a mi? Aixó no.

Mig= te vendria l' poder meu.

Lus= Bendisme, Miquel!.. no, may!

Jo no m' subjecto a ta ley.

Miquel= A ta pena, i quin remey
pot haberhi en tal espay?

Lus= Lo medi mes infalible
peta rendir ma oradria
es presentarme a Maria,
y aixó a tu no t' es possible.

Miquel= Mirala pues, si no ho creus.

(pega un cop de espasa al telo' y s' trans-
forma la escena apareixent lo portal
de Bethlem.)

Joseph, Maria ab lo niño. y un angel
ab una hatcha encesa.

Luis = De cólera estich sabiant.

Niquel = Ton front a terra besant
que la imatge de deu veus!

Luis = Aixó intentas mes ab mi! (s'arrodilla)
per deu te confeso ja.

Niquel = Ton rostro humilla villa'
y apartat hego d'aquí.

Luis = Un pes ~~terrible~~ en los pens terrible
sento de férrea cadena:
acabam de mata' pena
si matarme t'es posible.

Infern, óbrat aquí
per rebre lo teu senyor
que ple de sabia y dolor
t'ho demana ab frenesi.

Desde avuy odios Miguel
m' confeso ja ^{rendit} ~~venustat~~,
ya ton poder ^{infirm} ~~abatut~~
humillat queda ~~per sempre~~ Lusbel.
(s'obra l'escotillo y se enfonsa.)

Miguel = Dieu meu! devant vos portat
vos aclamo eternament
per tengor omnipotent
de tot l'univers creat.

Joseph = Salve Jesus! tendre infant
ditros qui pugua alcansar
de vostre amor singular
alguna finera amant.

Escena ultima

Surten tots los pastors cantant
lo coro anterior y portant
cada ual lo seu present.

Coro

Un nin preciós
em nin que s'heu
entre la palla
raig en Bethem.
Aqui á adorar-lo
tots punts venim
y á presentarli
presents no richs.

Abb= Aqueix sens duple
n'es lo portal.

Elia= Dins la cabanya
maria esta.

Abb= Amichs, ab ordre
nem presentant
lo que nos dicta
la voluntat.

Dot= Prime á mi mi toca. (Dato y l'horrego van á
Dato= tu primé?... Ca! (adelantarse).)

Bor= Jo vech l'arcalde

Dato= Jo l'escrivia.

Boire= Dato, respecta
l'autoritat.

Dato= Aquí, Borrego,
tots som iguals.

Bor= No altem l'pto!

Alb= Voleu callar?

Caya, quin modo
s'alterota.

Bor= Donchs que no usurpi
mos drets cabals.

Lau= Que n'iga Albano
com mes auçia.

Bor= Jo m'hi conformo.

Dato= Ja estich callant.

(Se arrodillan tots los pastors
y cada pastor va presentant
son oferiment. La musica va to-
cant una armonia maravillosa.)

Alb=

Senyor de cel y terra,
Senyor de tot lo creat,
tu que los mals desterras
del misero mortal,
atmet vuy la pobresa
de nostre voluntat;

encas que no mereixo
de tant favor gozar. ^{(presentantli un}
cabriset.

Fil=

Pob mon deu y senyor
junt ab ma fe constant
aquest cistell de roscas
que per tu s'han parlat.

Dor=

Ara va la diueta,
veyam que li dara.

Diua=

Angel de mas entranyas,
hermos y tendre infant,
si jo pogues donarte
tot cuant desitjo... ah!
qui mes ditros seria

que tu entre los mortals!
Sent tu dollos ambrosia
presentante he pensat
d'arrop aquesta olleta;
prenne la voluntat.

Lau=

Hermos destell de gloria
de la regio eternal,
tu que per redimirnos
de culpas y pecats
has volgut encarnarte
per deslliurants de mal,
de un anima agrahida
admet la voluntat.

loch pobre; aqueixa pell
tant sols te puch donar.

Si pobre es la finesa
mon cor ab ella va.

(Tots los pastors van presentant la
seua ofrenda.)

Borre = Al ultim ns' ha tocat
Se a' nosaltres ls' redés.

Dato = Encara hem de espera' mes?

Borre = Fins que hagin tot' adorát.

Dato = Ja m' sembla que n'hi ha pes' rato.

Bor = No veus que estant acabant.

Dato = Deixam pensar entretant...

Bor = Vegam com te llicixas, Dato.

Dato = Ja veurás.

Bor = Au, veshi donchs.

Dato = Vols que comensi, Borrego?

Bor = Procura despacha luego
y no gartis massa vapors.

Dato = Hola Josephi com esteu?

Senbla que os troben vendit
del trafach d'aqueixa nit.

Horne, ja reposa ven.

Ab vostre permis, senyora,
vinch a veure l'xicotet.

Caramba! que grassonet!

Mira que maco! y no plora.

Des que tenia de di
l'any passat, que entre ell y ella...
Vamor, no os torneu vermella!
D'aixó n' dich treballa' fi:
quina careta mes mona!
De mitá'l no m' causaria!...
a fe vos dono Maria
y Joseph la enhorabona.

Dor = Vamor, Bato, que estas fent?
acaba la comissió.

Bato = Si, Borrego, tenia rahó:
vaig a fer l'operiment.
Veu, que hermosa de obra ^(arrodiellada)
demostras en ton semblant,
lo meu desitj es molt grant
pero la bossa es molt pobra.
Encara que si' empleat
esta exhaust lo meu crari:
soch un pobre secretari
de un arcade molt tronat.

y no m'queda altre recurs
ab tan bonas intencions,
que darte ~~de~~ aquets pantalons
que no ls' duch perque m' son curts.

Bor = falta algu mes? En bon hora!
tothom calla. Donchs anem. (si acosta?)

En lo portal de Botthem
esta Borrego, senyora.

Si be l'ultim m' presento
no os penseu siga un pelat
que fo so la autoritat
del poble que represento.

loch home de molt talent,
no os penseu que siga faula.

Bor = Ja ho crech! quant se asenta a taula
ell tot sol menja per cent.

Bor = Ara vuy veure l'xiol.
Carambas! y que esta gras! (mirant lo.)
A vos se os sembla del nas, la Joseph
a la Maria de tot.

No, no te pas las carns floujas! (tocantó)

Caya un cullet mes bufo!..

Deixeu-meli fe un peto! (li fa)

Fa uns ulls com dugas taronjas.

Quina careta mes maca!..

Vina aquí, veget de casa (se l'posa al braç)

Quinas forras fa!.. i que t'passa?

Cuidado! no fassis caca?

Teniu, Maria, tenu: (donantli)

las criaturas son molt lletas...

y avuy que vaig de las festas...

no os ho deya? ja fa un rin.

Que t'mullas la camiseta

dolent!.. Com si vés dignés:

si ho tornas a fe may mes

t'tallo la titoleta!

no

Mia - Ves lo que li vols donar,

y acaba d'una vegada.

108

Dot-teus raho, (S'ha) estimada,
fas bé de fer mihi pensa.

(s'acosta a la cabanya y s'arrodilla.)

Angelet de mar entrançat,

tu que a lo meu has vingut
per llevar nos del banquet
que 'promou nostres ciranyas;

demana per queixa boca
que tot lo que tinch es teu,
prij sentre tu fill de deu
obeir tant sols me toca.

On acèrrim servidors
sempre en porrego tindras
y a tot hora l' trobaras
adicta ab tot lo teu cor.

Després de tot lo esport
ja no m' queda mes que di:

aquí va aquet bot de vi,

prentre tu la voluntat. (se retira.)

Maria = Gràcies, fills meus, innocents!

Vos ho estimo de tot cor.

Josep = En compte or tindrà l'augor
vostres finesas presents.

Dato = Ans d'ausseta nos d'aquí
un cant debem entonar.

Borre = Dato, has dit molt be: a canta,
y acabat tots a dormi.

Cant.

Per fi ha arribat lo dia
de tots tan desitjat,
en que l'rey de natura
a nautres se fa igual.

Dia de gloria,

Dia de goig

es aquest dia

per tots, per tots.

Gran es la nostre
satisfacció,

tal honra al rétro
del creador.

109

Ab cantadas y balladas
celebrem un dia tal,
procurant tots fermos signes
del honor que deu nos fa.

Fi.

LL
LL
LL
LL

